

HE 48/2012 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2012
TOISEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen toiseksi lisätalousarvioksi vuodelle 2012.

Helsingissä 24 päivänä toukokuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Opetusministeri *Jukka Gustafsson*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2012 *toiseksi* lisätalousarvioksi.

Vuonna 2012 Suomen talouden ennustetaan kasvavan 0,8 %. Kasvu on hyvin pitkälti yksityisen kulutuksen varassa. Ennusteen mukaan maailmankauppa ja -talous kasvavat kohtuullista vauhtia, joskin hitaammin kuin vuonna 2011, mutta Suomen viennin kasvu ei pysy vauhdissa mukana eli markkinaosuuden pienentyminen jatkuu. Tänä vuonna viennin ennustetaan kasvavan 0,5 %. Heikon vientikehityksen seurauksena vaihtotase jää alijäämäiseksi.

Suomen tärkeiden kauppakumppaneiden, kuten Saksan ja Ruotsin, talouskehitys osoittaa myös hiipumisen merkkejä. Euroalue on vaarassa ajautua taantumaa. Osittain viennin heikkojen näkymien vuoksi yksityiset investoinnit supistuvat. Yksityisten investointien ennustetaan vähenevän noin prosentilla viime vuodesta ja investointiasteen arvioidaan kääntyvän uudelleen laskuun siitä huolimatta, että matalat korot ja jopa negatiivinen reaalikorko elvyttävät investointeja automaattisesti.

Työttömyysaste kohoaa keskimäärin 8 prosenttiin. Työttömyyden nousun taustalla ovat työvoiman suhteellisen vaimeana pysyvä kysyntä sekä tuotannossa tapahtuvat rakennemuutokset. Työvoiman kysyntä vähenee heikon talouskasvun seurauksena ja yritykset joutuvat turvautumaan lomautuksiin ja irtisanomisiin. Tänä vuonna inflaatio pysyy edelleen Suomessa euroalueen keskimääräistä inflaatiota korkeampana, mutta hintojen muutos on kuitenkin maltillisempaa kuin parina edellisenä vuotena. Kuluttajahintojen ennustetaan nousevan 2,8 % edellisestä vuodesta.

Julkinen talous pysyy alijäämäisenä myös tänä vuonna. Alijäämä suurenee hieman viime vuodesta talouskasvun jäädessä kohtuullisen hyvän kasvujakson jälkeen vaisuksi. Hallituksen huhtikuussa 2012 päättämät sopeutustoimet eivät kohenna julkisen talouden tilaa vielä vuonna 2012. Valtion ja kuntien rahoitusasema heikkenee, sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema on viime vuoden tasolla.

Julkisyhteisöjen kokonaismenojen osuus kokonaistuotannosta kohoaa viime vuodesta, samoin julkisyhteisöjen saamien verotulojen osuus BKT:sta nousee hieman. Suomen julkisen talouden velka suhteessa kokonaistuotantoon ylittää 50 prosentin rajan. Velkaa kasvattaa mm. tähän lisätalousarvioesitykseen sisältyvä Euroopan vakausmekanismin pääomittaminen 1,44 mrd. eurolla.

Lisätalousarviossa varsinaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavan nettomääräisesti 548 milj. eurolla, josta sekalaisten tulojen arvion muuttuminen selittää suurimman osan.

Verotuloarviota ehdotetaan alennettavan nettomääräisesti 175 milj. euroa. Yhteisöveron tuloarviota alennetaan 170 milj. euroa kertymätietojen pohjalta. Huhtikuulle 2012 ulottuvien kertymätie-

Talouden näkymät

Tuloarviot

tojen pohjalta ehdotaan myös jäteveroarviota alennettavan 20 milj. euroa sekä makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien verotuottoarviota korotettavan 15 milj. euroa.

Sekalaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi noin 647 milj. eurolla. Merkittävimmät muutokset ovat valtiovarainministeriön hallinnonalalla. Vuoden 2010 toisessa lisätalousarviossa Kreikalle annettava kahdenvälistä lainaa varten budjetoitiin 1,6 mrd. euroa, josta Kreikka on nostanut noin miljardi euroa. Kahdenväliseen lainaohjelmaan budjetoidusta 1,6 mrd. euron lainaosuudesta ei enää tulla tekemään merkittäviä uusia nostoja, minkä vuoksi Suomen antamasta lainasta nostamatta jäävä osuus noin 594 milj. euroa tuloutetaan. Myös vuoden 2009 ensimmäisessä lisätalousarviossa Islannille myönnettävän lainan määrään varauduttiin 350 milj. eurolla, mutta varsinaisessa lainasopimuksessa lainan määräksi vahvistui 320 milj. euroa. Ero budjetoituun eli 30 milj. euroa tuloutetaan. Lisäksi arviota valtion eläkerahastosta tehtävästä siirrosta ehdotetaan alennettavan noin 20 milj. eurolla.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulojen arviota ehdotetaan korotettavan noin 14,3 milj. eurolla ja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arviota noin 27,3 milj. eurolla.

Osaston 13 (korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tulokset) tuloarviota ehdotetaan korotettavan 75 milj. eurolla. Pankki- ja vakuutuslaitosten päätöksen perusteella arviota Suomen Pankin budjettitalouteen tulouttamasta voitto-osuudesta korotetaan 35 milj. eurolla. Pankki tulouttaa vuoden 2011 tuloksen perusteella valtiolle yhteensä 185 milj. euroa, joka on noin 73 % pankin koko voitosta. Arviota valtion liikelaitosten voitontuloutuksesta korotetaan 40 milj. euroa. Taustalla on Senaatti-kiinteistöjen ennakoitua suurempi kiinteistöjen myynnin määrä vuoden 2011 loppupuoliskolla sekä liikelaitoksen ennakoitua pienemmät rahoituskustannukset.

Arviota valtion liikelaitoksille myöntämien lainojen takaisinmaksusta korotetaan 1,5 milj. eurolla. Lisäys johtuu Senaatti-kiinteistöille vuoden 2012 aikana lainaehdoin tehtävistä kiinteistövarallisuuden hallinnansiirroista.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 548 milj. euron lisäykset ja määrärahojen 1 772 milj. euron lisäykset huomioiden toinen lisätalousarvioesitys kasvattaa valtion vuoden 2012 nettolainanoton tarvetta 1 224 milj. euroa. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2012 ehdotetaan 8,7 mrd. euroa. Valtionvelan määräksi vuoden 2012 lopussa arvioidaan noin 88 mrd. euroa, mikä on 45 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2011 Tilinpäätös	2012 Hyväksytty talousarvio (TA+ILT)	2012 Hallituksen esitys	2012 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)				
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	50 382	52 742	1 772	54 514
	1 907	2 185	-217	1 968
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)				
— Verotulot	43 242	45 263	548	45 811
— Muut tulot	36 316	38 245	-175	38 070
— Kumulatiivisen ylijäämän käyttö	6 926	7 018	723	7 741
— Kumulatiivisen ylijäämän käyttö	-	-	-	-
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	4 735	7 479	1 224	8 702
— Nettolainanotto	4 775	7 529	1 224	8 752
— Velanhallinta	-41	-50	-	-50

Vuoden 2012 kehystaso tarkistetaan vastaamaan kehyksen hinta- ja rakennemuutoksia jäljempänä olevan taulukon mukaisesti. Tarkistukset ovat yhteensä noin 133 milj. euroa, jonka jälkeen vuoden 2012 menokehys on 42 375 milj. euroa.

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättävän 130 milj. eurola, jolloin kehysmenojen taso olisi 42 197 milj. euroa vuonna 2012. Näin ollen vuoden 2012 jakamaton varaus on 178 milj. euroa.

Lisäksi vuodelta 2011 käyttämättä jäänyttä menokehysten jakamatonta varausta on käytettävissä kertaluonteisiin menoihin enintään 146 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2012
	Palkkaustarkistuksista (VES/TES) aiheutuva hintakorjaus	95,2
	Puolustusvoimien menojen indeksikorjauksen tarkistus vuoden 2011 toteutuneen hintakehityksen mukaiseksi	17,0
24.30.66	Kehitysyhteistyömomentilla 14,3 milj. euroa Suomen ja Iso-Britannian sekä Suomen ja Norjan yhteistoimintahankkeiden menoja. Ko. menoja vastaavat tulot ovat momentilla 12.24.99 (läpivirtauserä).	14,3
24.30.88	Määrärahasiirto kehykseen kuuluvalta momentilta (24.30.66) kehyksen ulkopuoliselle Finnfundin momentille	-5,0
31.10.34	Vuoden 2010 tilinpäätöksessä peruuntuneen määrärahan uudelleenbudjetointi	4,1
31.10.77	EU:n TEN-tuloja vastaavat menot (4,3 milj. euron tuloutus momentilla 12.31.10; muu osa tuloutettu jo TA2012)	6,9
Yhteensä		132,6

Valtion palkkausmenot	Lisätalousarvioesitys sisältää noin 95,2 milj. euron määrärahalisäykset valtion 24.11.2011 tehtyyn virka- ja työehtosopimukseen perustuvista korotuksista aiheutuviin palkkausmenoihin.
Kehitysyhteistyömenot	Varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahaa nostaa Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston ja Norjan ulkoministeriön 14,3 milj. euron osuus Suomen ulkoministeriön hoitamista yhteistoimintahankkeista eri kohdemaissa. Vastaava euromäärä ehdotetaan tuloutettavaksi tässä samassa lisätalousarviossa. Lisäksi siirtona kehitysyhteistyövaroista ehdotetaan Finnfundin pääomaa korotettavaksi siten, että rahasto voi merkitä Suomen osuuden Norsad-rahaston toimintaa jatkavan Norsad Finance Limited yhtiön pääomanlisäyksestä. Hallitusohjelman mukaisesti Finnfundille mahdollistetaan uuden erityisriskirahoitusjärjestelmän käyttöön ottaminen rajoitetun tappionkorvaussitoumuksen muodossa.
Pääomasiirto Euroopan vakausmekanismiin	Suomen osuutena Euroopan vakausmekanismin pääomaksi ehdotetaan 1,44 mrd. euron määrärahaa kesällä maksettavaa pääomasijoitusta varten. Lisäksi hallitus on antanut toiseen lisätalousarvioon liittyen esityksen, jossa ehdotetaan 11,1 mrd. euron valtuutta myöhemmin vaadittaessa maksettavaa pääomasijoitusta varten.
Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot	Valtiovarainministeriön toimintamenoihin ehdotetaan lisäystä 0,2 milj. euroa kuntauudistuksen valmisteluun liittyen sekä noin 0,5 milj. euroa eurokriisin hoitamiseen tarvittavien asiantuntijapalveluiden menoihin. HAUS kehittämiskeskus Oy:lle ehdotetaan myönnettäväksi 1 milj. euroa pääomalainaa yhtiön oman pääoman vahvistamiseksi. Verohallinnon toimintamenoihin ehdotetaan 0,5 milj. euron siirtoa tuottavuuden edistämismomentilta. Määräraha käytetään yhteisen rajapinnan rakentamiseen julkisen hallinnon erilaisten yritystietovarantojen välille. Tavoitteena on saada tarvittavat viranomaisrekisterit joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Valtion ICT:n ohjaukseen ja kehittämiseen ehdotetaan enintään 5 henkilötyövuoden määräaikaista lisäystä toimialariippumattomien tehtävien kokoamista varten sekä julkisen hallinnon ICT-strategian ja tietoturvatoininnan ohjaamistehtäviin. Valtiokonttorille ehdotetaan 5 milj. euron lisäystä turvaamaan viraston toimintaedellytyksiä. Määrärahan lisäyksen edellytyksenä on, että virasto laatii elokuun loppuun mennessä suunnitelman, jonka perusteella se sopeuttaa menonsa vuosille 2013—2016 vahvistetun menokehyspäätöksen mukaiselle tasolle. Eläkemomentin määrärahaa ehdotetaan vähennettäväksi 47,6 milj. eurolla tarkentuneiden alkavien eläkkeiden kasvua koskevien arvioiden johdosta.
Kuntien valtionosuudet	Kuntien peruspalvelujen valtionosuusmäärärahaan ehdotetaan yhteensä noin 3,6 milj. euron lisäystä. Ehdotus liittyy pääosin määrärahan laskentaperusteiden teknisluonteiseen tarkistamiseen sekä näihin tarkistuksiin liittyviin laskennallisiin lisäyksiin ja vähennyksiin. Vähennyksenä on otettu huomioon runsaat 3,2 milj. euroa liittyen elatustukien takaisinperinnän palautusten määrän tarkentumiseen sekä noin 0,7 milj. euroa liittyen Vöyrin kunnan sairastavuus-

kertoimen muuttumiseen. Vastaavasti lisäyksenä on otettu huomioon vuoden 2012 lopullisten valtionosuuden määräytymiskelijöiden muutoksena noin 6,2 milj. euroa, valtionosuuden maksatuksen oikaisupäätösten aiheuttamana muutoksena 118 000 euroa sekä julkisen hallinnon IT-palvelukeskuksen rahoittamiseen aiemmin varatun, mutta käyttämättä jääneen rahoitusosuuden palautuksena 1,25 milj. euroa.

Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,6 milj. euron määrärahaa, jotta Suomalais-venäläisen koulun peruskorjaus voidaan aikaistaa alkamaan kiireellisimmiltä osin jo vuoden 2012 aikana.

Koulutus

Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelupaikkojen lisäämiseksi määrärahaan ehdotetaan 5,6 milj. euron korotusta. Tällä noin 1 200 opiskelupaikan lisäyksellä turvataan nuorten yhteiskuntatakuuseen kehyskaudelle varatun määrärahan etupainotteinen käyttö siten, että koulutustarjontaa voidaan lisätä jo tämän vuoden aikana pääkaupunkiseudulla ja eräissä kasvukeskuksissa.

Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeesta aiheutuviin kustannuksiin ehdotetaan 5,9 milj. euroa edellyttäen, että valtion ja Helsingin kaupungin rahoitusosuudet ovat yhtä suuret. Määrärahasta 3 milj. euroa katetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle palautuneista käyttämättömistä veikkausvoittovaroista ja 2,9 milj. euroa Veikkaus Oy:n jakamattomat voittovarot -rahastosta.

Helsingin Olympiastadion

Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti on tarkoitus säätioittää vuoden 2013 alusta alkaen. Säätion peruspääoman rahoittamiseen ehdotetaan 80 000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut menot

Olavinlinnan ja Turun linnan akuutteihin korjaustarpeisiin sekä yleisöturvallisuuden parantamiseen ehdotetaan 640 000 euroa.

Perusväylänpidon määrärahaa ehdotetaan korotettavaksi 7,5 milj. eurolla kantatie 56 Jämsä—Mänttä tieosuuden parantamiseksi ja liikenneturvallisuuden lisäämiseksi.

Liikenneverkko

Väyläverkon kehittämisen määrärahoja ehdotetaan lisättäväksi EU:lta saatujen TEN-tulojen mukaisesti 6,9 milj. eurolla. Lisämääräraha käytetään uusien kehittämishankkeiden suunnitteluun. Väylähankkeiden odotettua nopeamman etenemisen ja odottamattomien lisäkustannusten vuoksi ehdotetaan hankkeisiin liittyvien maalueiden hankintoihin 7,1 milj. euron lisämäärärahaa.

Kehärata-hankkeen toteuttamiseksi vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa myönnettyä 389 milj. euron valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 439 milj. euroon. Valtuuden tarkistustarve aiheutuu maaperästä löytyneestä glykolista, joka vaikuttaa haitallisesti tavallisiin tunnelirakenteisiin. Tästä syystä joudutaan rakentamaan haitallisilta aineilta suojattu kaksoisrakennetunneli. Finavia osallistuu 50 milj. euron lisäkustannuksiin 22,5 milj. eurolla, mikä ehdotetaan tuloutettavaksi tässä samassa lisätalousarviossa.

Valtatien 6 Joensuun kohta -hankkeen toteuttamiseksi vuoden 2009 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnettyä 35 milj. euron valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 47,1 milj. euroon.

Vuoden 2010 tilinpäätöksessä peruuntunutta länsimetron suunniteluun varattua 4,1 milj. euron määrärahaa ehdotetaan uudelleenbudjetoitavaksi. Valtuuden uudelleenbudjetointia puolestaan ehdotetaan vuoden 2010 ensimmäisessä lisätalousarviossa ja vuoden 2011 talousarviossa myönnetyn 52,6 milj. euron valtuuden käytön ja uudelleen kilpailutetun yhteysalusliikenteen palvelusopimuksen tekemisen mahdollistamiseksi vuonna 2012. Viittä uutta yhteysalusreittiä koskevien palvelusopimusten kilpailuttamiseksi ja solmimiseksi vuoden 2011 kolmannessa lisätalousarviossa myönnettyä valtuutta yhteysaluspalvelujen ostoon ehdotetaan korotettavaksi 34,1 milj. eurolla.

Vaasan lentoaseman lentorahtiasematason rakentamiseen ehdotetaan noin 1,3 milj. euron lisämäärärahaa.

Viennin jälleerahoitus

Suomen Vientiluotto Oy:n lainoihin ehdotetaan 400 milj. euron lisäystä, joka johtuu jälleerahoituslainojen arvioitua suuremmasta käytöstä.

Työ- ja elinkeino-
ministeriön hallin-
nonalan muut menot

Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenoihin ehdotetaan lisäystä 0,25 milj. euroa, joka käytetään äkillisten rakennemuutosten hoitamiseen ja valtioneuvoston rakennepoliittisessa kannanotossa 22.3.2012 mainittuihin toimenpiteisiin tarvittaviin selvityksiin.

Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimien määrärahaan ehdotetaan lisäystä noin 4,4 milj. euroa ja myöntämisvaltuuteen 2,5 milj. euroa käytettäväksi ICT-rakennemuutoksesta aiheutuvien toimenpiteiden maksamiseen.

Kainuun kehittämisrahaan ehdotetaan lisäystä siirtoina liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalta noin 0,4 milj. euroa joukko-liikennepalvelujen sekä liikenneturvallisuushankkeiden rahoittamiseen sekä odotettua korkeampien urakkakustannusten vuoksi Talvi-vaaran kaivoksen tieyhteyksien parantamisesta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin noin 0,6 milj. euroa. Lisäksi 1,5 milj. euroa ehdotetaan lisättävän käytettäväksi Taivaljärven hopeakaivoksen avaamiseen ja rikastamon rakentamiseen tarvittavia investointeja varten myönnettävään kehittämisavustukseen.

Rakennerahastojen peruuntuneet ja vuosien 2012—2013 aikana peruuntuviksi tulevat 78 milj. euron myöntämisvaltuudet ehdotetaan uudelleen budjetoitavaksi ohjelmakauden 2007—2013 täysimääräisen toteutumisen varmistamiseksi.

Valtion korkomenot

Korkomenoarviota on alennettu 217 milj. eurolla toteutuneiden korkomenojen, lainanoton sekä korkotasojen kehityksen mukaisesti. Korkomenoarvion alentumiseen on vaikuttanut ennen muuta euroalueen korkotasojen voimakas lasku.

Muut määräraha-
muutokset

Käräjäoikeuksille ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä käsittelyaikojen lyhentämiseen. Syyttäjien ja yleisten tuomioistuinten asialhallintajärjestelmän kehittämiseen ehdotetaan 0,58 milj. euron lisäystä.

Hanke ajoittuu vuosille 2012—2016 ja sen kokonaiskustannusarvioon 34,4 milj. euroa.

Poliisille osoitetaan 1,1 milj. euroa osarahoituksena poliisin lupahallinnon ja asiakaspalvelun sähköisen asioinnin kehittämishankkeen (SÄHKÖ) rahoitukseen siirtona momentilta 28.70.20.

Rajavartiolaitos oikeutetaan tekemään sopimuksia kolmen AS 322 Super Puma meripelastushelikopterin modifikaatioon ja G-huoltoon liittyen. Hanke ajoittuu vuosille 2012—2017 ja sen kokonaiskustannusarvio on noin 33,7 milj. euroa. Lisäksi rajavartiolaitokselle osoitetaan 0,4 milj. euroa rajaliikenteen kasvusta aiheutuneisiin komennuskustannuksiin. Lisäksi puolustusmateriaalihankeintoihin ehdotetaan siirrettävän 11,4 milj. euroa sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenomomentilta.

Leijona Catering Oy:lle ehdotetaan 1,2 milj. euron suuruista avustusta. Puolustusvoimien ravitsemispalvelujen yhtiöittämiseen liittyen henkilöstölle korvataan henkilöstöjärjestöjen kanssa saavutetun neuvottelutuloksen mukaisesti palvelussuhteen menetettyjä etuja.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy järjestely, jolla pienpuun energiatukeen varatut varat saadaan käyttöön tilanteessa, jossa pienpuun energiatuesta annettua lakia ei ilmeisesti voitane saattaa voimaan vuoden 2012 aikana EU-komission notifiointikäsittelyn viivästymisen vuoksi. Vuosia 2007—2013 koskevan Manner-Suomen maa-seudun kehittämistoimenpiteiden valtuuksia uudelleenbudjetoidaan noin 9,8 milj. euron edestä.

Petoeläinten vuonna 2011 aiheuttamien vahinkojen korvauksiin ehdotetaan lisäystä noin 1,2 milj. euroa, jotta vahingot voidaan korvata täysimääräisesti.

Euroopan unionin sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen soveltamiskäytännön täsmentymisen johdosta Suomen kansallista sosiaaliturvalainsäädäntöä tarkistetaan myös ulkomailla syntyneiden osalta siten, että henkilöiden oikeudet Suomen sosiaaliturvaoikeuksiin laajenevat. Määrärahan mitoituksessa on samalla huomioitu tarvearvion alentuminen, jolloin määrärahaa ehdotetaan korotettavan 0,8 milj. eurolla.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintameno määrärahaan ehdotetaan 166 000 euron lisäystä ns. valelääkärिताpukseen liittyvän selvitysprojektin kustannusten kattamiseksi.

Eduskunnan vuodelle 2012 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	143 404 000	-	143 404 000
22. Tasavallan presidentti	19 290 000	109 000	19 399 000
23. Valtioneuvoston kanslia	82 348 000	447 000	82 795 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 276 270 000	16 256 000	1 292 526 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	859 936 000	12 391 000	872 327 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 258 333 000	20 167 000	1 278 500 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 849 438 000	45 440 000	2 894 878 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 216 904 000	1 410 670 000	17 627 574 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 669 152 000	17 688 000	6 686 840 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 716 349 000	6 655 000	2 723 004 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 397 440 000	33 879 000	2 431 319 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 496 898 000	419 581 000	3 916 479 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 292 028 000	4 183 000	12 296 211 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	279 338 000	1 330 000	280 668 000
36. Valtionvelan korot	2 184 600 000	-217 000 000	1 967 600 000
Yhteensä	52 741 728 000	1 771 796 000	54 513 524 000

Eduskunnan vuodelle 2012 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	38 245 048 000	-175 000 000	38 070 048 000
12. Sekalaiset tulot	4 859 936 000	646 791 000	5 506 727 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	1 879 600 000	75 000 000	1 954 600 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	278 500 000	1 500 000	280 000 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	45 263 084 000	548 291 000	45 811 375 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	7 478 644 000	1 223 505 000	8 702 149 000
Yhteensä	52 741 728 000	1 771 796 000	54 513 524 000

Vuoden 2012 II lisätalousarvio

TULOARVIOT

	€
Osasto 11	
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-175 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	-170 000 000
02. Yhteisövero, vähennystä	-170 000 000
08. Valmisteverot	15 000 000
05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero, lisäystä	15 000 000
10. Muut verot	-20 000 000
08. Jätevero, vähennystä	-20 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	646 791 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	14 311 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	14 311 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	602 270 000
50. Siirto valtion eläkerahastosta, vähennystä	-20 300 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	622 570 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	2 900 000
88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista, lisäystä	2 900 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	27 310 000
10. Liikenneviraston tulot, lisäystä	27 295 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	15 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	75 000 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	35 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, lisäystä	35 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	40 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, lisäystä	40 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	1 225 005 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	1 500 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille, lisäystä	1 500 000

Osasto 15

15

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	1 223 505 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	1 223 505 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

1 771 796 000

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 22	€
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI	109 000
02. Tasavallan presidentin kanslia	109 000
01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	109 000
Päälukka 23	
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	447 000
01. Hallinto	396 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	396 000
30. Oikeuskanslerinvirasto	51 000
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	51 000
Päälukka 24	
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	16 256 000
01. Ulkoasiainhallinto	1 945 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 945 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	14 311 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	9 311 000
88. Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	5 000 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	12 391 000
01. Ministeriö ja hallinto	493 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	358 000
03. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-17 000
04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	152 000
29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	—
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	6 036 000
01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	137 000
02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	175 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 898 000
04. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	560 000
05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	266 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)	—
20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	1 743 000
01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 743 000
30. Syyttäjät	741 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	741 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	3 378 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 378 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	20 167 000
01. Hallinto	313 000
01. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	301 000
03. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-24 000

Pääluokka 27

04. Vähemmistövaltuutetun ja syrjäntälautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	14 000
23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	22 000
10. Poliisitoimi	14 005 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	14 005 000
20. Rajavartiolaitos	4 289 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	4 289 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset	1 120 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	142 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	978 000
40. Maahanmuutto	440 000
01. Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	326 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	114 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	45 440 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	6 202 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	195 000
23. Julkisen hallinnon verkkoturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	4 807 000
40. Avustus Leijona Catering Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	1 200 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	49 638 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	38 929 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	10 709 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	-10 400 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-10 400 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		1 410 670 000
01. Hallinto		4 195 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 295 000
69. Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle (kiinteä määräraha)		1 900 000
88. Valtiovarainhallinnon ohjauksessa olevien osakeyhtiöiden ja liikelaitosten pääomittaminen (siirtomääräraha 2 v)		1 000 000
10. Verotus ja tullitoimi		11 023 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		6 631 000
02. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		2 792 000
97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha), lisäystä		1 600 000
20. Palvelut valtioyhteisölle		5 634 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		5 591 000
03. Valtiovarain controller -toiminnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		15 000
06. Valtion IT-palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		28 000
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto		1 083 000
01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		982 000
02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		75 000
03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		26 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto		2 090 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 459 000
02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		631 000
50. Eläkkeet ja korvaukset		-47 575 000
15. Eläkkeet (arviomääräraha), vähennystä		-47 575 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen		-2 180 000
01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)		—
02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)		—
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-2 180 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle		-5 083 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä		2 467 000

Pääluokka 29

31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), vähennystä	-7 550 000
90. Kuntien tukeminen	3 563 000
20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankeet (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha), lisäystä	3 563 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	1 437 920 000
88. Suomen osuus Euroopan vakausmekanismin pääomasta (arviomääräraha)	1 437 920 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 688 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	805 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	413 000
02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	263 000
03. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	129 000
10. Yleissivistävä koulutus	1 555 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 556 000
02. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 000
20. Ammatillinen koulutus	5 700 000
01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	100 000
30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	5 600 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	1 672 000
01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	152 000
02. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	447 000
03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	84 000
04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000
20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	—

Päälukka 30

21

50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	800 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	169 000
70. Opintotuki	247 000
01. Opintotuen muutoksenhaikutakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000
58. Avustus vuokratustannusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	234 000
80. Taide ja kulttuuri	1 809 000
01. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	73 000
02. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	221 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	54 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	334 000
05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	52 000
06. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	65 000
07. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	14 000
08. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	276 000
57. Avustus Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintaa jatkavan säätiön peruspääomaan (kiinteä määräraha)	80 000
75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	640 000
90. Liikuntatoimi	5 900 000
53. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeeseen (arviomääräraha)	5 900 000

Päälukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 655 000
01. Hallinto	1 007 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	438 000
02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	181 000
03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	375 000

Pääloukka 30

04. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 000
40. Bioenergiatuotannon avustukset (siirtomääräraha 3 v)	—
10. Maaseudun kehittäminen	—
61. EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha) ..	—
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	—
20. Maatalous	575 000
01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	575 000
30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu	739 000
01. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	739 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	1 523 000
01. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	302 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 201 000
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000
50. Vesitalous	116 000
20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	116 000
31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	—
60. Metsätalous	1 709 000
01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	903 000
42. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 686 000
43. Eräät korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	120 000
45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 000 000
47. Pienpuun energiatuki (siirtomääräraha 2 v)	—
50. Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	—
63. Metsähallitus	78 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	78 000
70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri	908 000
01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	807 000
02. Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	101 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		33 879 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot		5 305 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		240 000
29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä		5 065 000
10. Liikenneverkko		27 710 000
01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		985 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		7 205 000
34. Valtionavustus länsimetron suunnitteluun (siirtomääräraha 2 v)		4 133 000
41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		1 340 000
50. Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)		—
76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä		7 100 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		6 947 000
20. Liikenteen viranomaispalvelut		195 000
01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		195 000
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut		127 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha), lisäystä		140 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-13 000
64. Saariston yhteisalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)		—
66. Yhteisalusliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v)		—
40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen		—
01. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		500 000
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-500 000
50. Tutkimus		542 000
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		542 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA		419 581 000
01. Hallinto		6 699 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 008 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirto- määräraha 2 v), lisäystä		6 491 000
29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (ar- viomääräraha), vähennystä		-800 000
20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen		1 973 000
01. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		533 000
02. Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintamenot (siirtomäärära- ha 2 v), lisäystä		656 000
03. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		285 000
05. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisä- ystä		95 000
06. Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimin- tamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		358 000
07. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		46 000
44. Valtionavustus yksittäisten yritysten hankevalmisteluun Venäjällä (siirtomääräraha 3 v)		1 000 000
45. Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomää- räraha 3 v), vähennystä		-1 000 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka		408 153 000
01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		3 067 000
44. Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		1 000 000
48. Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arvio- määräraha)		—
51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v), lisä- ystä		4 426 000
64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha), vähennystä		-340 000
80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleenrahoitustoimintaan (arvio- määräraha), lisäystä		400 000 000
40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä		245 000
01. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		98 000
02. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		93 000
04. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		54 000

Pääluokka 33

25

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerrahastopoliittika	2 470 000
63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 470 000
64. EU:n rakennerrahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerrahasto-ohjelmiin ja ENPI CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013 (arviomääräraha)	—
60. Energiapolitiikka	41 000
01. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	41 000
28. Materiaalitehokkuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 183 000
01. Hallinto	-5 745 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	649 000
02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	38 000
03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	75 000
05. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
21. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-277 000
25. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-6 230 000
29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	—
02. Valvonta	612 000
03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	212 000
05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	352 000
06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	48 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	2 271 000
04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 771 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	500 000

Pääluokka 35

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut	6 230 000
28. Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston toimintakulut (arviomääräraha), lisäystä	6 230 000
20. Työttömyysturva	—
51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)	—
52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)	—
30. Sairausvakuutus	300 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	300 000
40. Eläkkeet	500 000
60. Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	500 000
50. Veteraanien tukeminen	—
52. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	—
56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	—
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	15 000
01. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	715 000
22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-700 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 330 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	894 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	391 000
04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	503 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	357 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	357 000
61. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—

	Päälukka 36	27
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen		79 000
01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		79 000

	Päälukka 36	
36. VALTIONVELAN KOROT		-217 000 000
01. Valtionvelan korko		-217 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha), vähennystä		-217 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

1 771 796 000

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

02. Yhteisövero 220 milj. euroa syksyllä 2011 ennustettua pienemmäksi. Uudet tiedot alentavat yhteisöveron lopullisen veron ennustetta myös vuoden 2012 osalta. Edellä esitetyn johdosta momentin tuloarviota alennetaan 170 milj. euroa.

Momentilta vähennetään 170 000 000 euroa.

Selvitysosa: Alkuvuoden kertymätietojen perusteella lopullisen yhteisöveron määrän verovuodelta 2011 arvioidaan jäävän noin

Ennuste yhteisöveron kertymästä vuonna 2012

	talousarvio	ennuste	II lisätalousarvioesitys
Yhteisöveron kertymät eri verovuosilta, milj. euroa			
— verovuodelta 2013	368	397	29
— verovuodelta 2012	4 268	4 083	-185
— verovuodelta 2011	520	389	-131
— aikaisemmilta verovuosilta	35	35	-
Yhteensä	5 191	4 904	-287
— josta valtion osuus	3 555	3 385	-170

2012 II lisätalousarvio	-170 000 000
2012 talousarvio	3 555 000 000
2011 tilinpäätös	3 374 982 271
2010 tilinpäätös	2 972 396 819

08. Valmisteverot

05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion korottaminen perustuu loppuvuoden 2011 sekä vuoden 2012 tammi—huhtikuun kertymätietoihin. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmistevero otettiin käyttöön vuoden 2011 alusta. Arviot uuden veron veropohjasta ovat tarkentuneet jatkuvasti ja vuoden 2011 verotuotto ylitti ai-

emmin ennustetun tason. Tämä johtui osaksi siitä, että veron käyttöönottoon liittyvän verosuunnittelun määrä arvioitiin hieman toteutunutta suuremmaksi.

2012 II lisätalousarvio	15 000 000
2012 talousarvio	181 000 000
2011 tilinpäätös	133 649 597
2010 tilinpäätös	37 010 257

10. Muut verot

08. Jätevero

Momentilta vähennetään 20 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion aleneminen aiheutuu loppuvuoden 2011 sekä vuoden 2012 tammi—huhtikuun kertymätiedoista. Jäteveroa uudistettiin merkittävästi sekä veropohjan että verotason osalta vuoden 2011 alussa. Veropohjan arviointia vaikeuttaa mahdollisuus

pitää jätettä väliavarastoissa jopa 3 vuotta ja etsiä sille verotonta hyödyntämiskäyttöä.

2012 II lisätalousarvio	-20 000 000
2012 talousarvio	90 000 000
2011 tilinpäätös	64 083 432
2010 tilinpäätös	41 912 103

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 14 311 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ministeriön ja Iso-Britannian (DFID) kehitysyhteistyöosaston sekä ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden osuuk-

ta. Vastaavat menot on budjetoitu momentille 24.30.66.

2012 II lisätalousarvio	14 311 000
2012 talousarvio	7 661 000
2011 tilinpäätös	15 531 024
2010 tilinpäätös	16 385 541

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

50. *Siirto valtion eläkerahastosta*

Momentilta vähennetään 20 300 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion vähennys aiheutuu momentin 28.50.15 määrärahan vähennyksestä.

2012 II lisätalousarvio	-20 300 000
2012 talousarvio	1 636 934 000
2011 tilinpäätös	1 509 380 155
2010 tilinpäätös	1 472 690 959

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 622 570 000 euroa.

Selvitysosa: Senaatti-kiinteistöjen lainanottotarve on vuoden 2011 aikana ollut merkittävästi aiemmin arvioitua pienempi, mistä johtuen takausmaksuja vuoden 2012 aikana ar-

vioidaan kertyvän noin 6 milj. euroa aiemmin arvioidun 7 milj. euron sijaan.

Vuoden 2009 ensimmäisessä lisätalousarviossa Islannille myönnettävän lainan määrään varauduttiin 350 milj. eurolla. Varsinaisessa lainasopimuksessa Islannille myönnettävän lainan määräksi vahvistui 320 milj. euroa. Lainasopimuksen ja vuoden 2009 ensimmäisen lisätalousarvion välinen ero 30 milj. euroa lisätään hallinnonalan muihin tuloihin.

Vuoden 2010 toisessa lisätalousarviossa Kreikalle annettavaa kahdenvälistä lainaa var- ten budjetoitiin 1,6 mrd. euroa. Tästä Kreikka on nostanut noin 1,005 mrd. euroa. Kreikan peruutettua sille myönnetyn kahdenvälisen lainaohjelman nostamatta olevan osuuden, budjetoidusta 1,6 mrd. euron lainaosuudesta ei enää tehdä uusia nostoja, mutta lainanantajien välisen tarkastuslaskelman perusteella lainanantajien maksuosuuksia korjataan lainasopimuk-

sen mukaisesti siten, että Suomi tekee vielä yhden 1 429 222,43 euron maksun 15.12.2012. Tämän johdosta Suomen antamasta lainasta nostamatta jäävä osuus noin 594 milj. euroa tuloutetaan.

Kahdenkeskisiin lainoihin myönnetty määrärahat on kirjattu kerralla nostetuksi, jolloin

nostamatta jääneet osuudet on tuloutettava kertakirjausten korjaamiseksi.

2012 II lisätalousarvio	622 570 000
2012 talousarvio	17 451 000
2011 tilinpäätös	23 650 480
2010 tilinpäätös	36 212 175

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Veikkaus Oy:n jakamattomien voittovarojen tuloutuksesta.

2012 II lisätalousarvio	2 900 000
2012 talousarvio	520 352 000
2011 tilinpäätös	516 638 245
2010 tilinpäätös	494 544 607

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Liikenneviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 27 295 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion lisäykseen sisältyy Kehärata-hankkeen lisäkustannusten osalta Finavia Oyj:n rahoitusosuus 22 500 000 euroa ja vt 6 Joensuun kohta -hankkeen Joensuun kaupungin rahoitusosuus 500 000 euroa.

EU:n suoran rakentamistuen tuloutuksia investointimomenteilta maksetuista kustannuksista merkitään tuloiksi Kehärata-hankeelta vuoden 2009—2010 tuen loppusuoritus 1 570 000 euroa sekä ratahankeelta Lahti—Vainikkala vuoden 2010 tuen loppusuoritus 2 451 000 euroa ja vuoden 2011 ennakkosuoritus 274 000 euroa. Vastaava 4 295 000 euron määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.10.77.

2012 II lisätalousarvio	27 295 000
2012 talousarvio	51 208 000
2011 tilinpäätös	12 819 363
2010 tilinpäätös	23 353 691

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n myöntämästä Easyway Viking -hankkeen tutkimus- ja kehittämisrahasta. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.30.63.

2012 II lisätalousarvio	15 000
2012 talousarvio	58 000
2011 tilinpäätös	91 328
2010 tilinpäätös	192 959

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
35 000 000 euroa.

Selvitysosa: Pankkivaltuusto on päättänyt, että pankki tulouttaa valtiolle 185 milj. euroa vuoden 2011 tuloksen perusteella. Nyt tuloutettava osuus on noin 73 % koko voitosta. Tuloutus sisältää 1,9 milj. euron osuuden Kreikan valtionvelkakirjoihin saatavista tuotoista,

jotka on tarkoitus siirtää Kreikan valtiolle osana euroalueen kriisinhallintatoimia.

2012 II lisätalousarvio	35 000 000
2012 talousarvio	150 000 000
2011 tilinpäätös	195 000 000
2010 tilinpäätös	260 000 000

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
40 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2011 loppupuoliskolla ennakoitua laajemmassa määrin toteutuneiden Senaatti-kiinteistöjen kiinteistövarallisuuden myyntien sekä liikelaitoksen ennakoitua pienempien rahoituskustannusten johdosta liikelaitoksesta tuloutetaan vuonna

2012 valtiolle yhteensä 130 milj. euroa aiemmin arvioidun 90 milj. euron sijaan.

2012 II lisätalousarvio	40 000 000
2012 talousarvio	200 000 000
2011 tilinpäätös	346 427 000
2010 tilinpäätös	191 884 000

Osasto 15 LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu Senaatti-kiinteistöille vuoden 2012 aikana lainaehdoin tehtävistä kiinteistövarallisuuden hallinnan-siirroista, jotka lisäävät liikelaitoksen lainoja valtiolta. Takaisinmaksut valtion lainoista Se-

naatti-kiinteistöille arvioidaan näiden johdosta olevan 110 milj. euroa aiemmin arvioidun 108,5 milj. euron sijaan.

2012 II lisätalousarvio	1 500 000
2012 talousarvio	108 500 000
2011 tilinpäätös	128 953 694
2010 tilinpäätös	216 150 058

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 1 223 505 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 1 223 505 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 8 752 149 000 euroa vuonna 2012. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 8 702 149 000 euroa vuonna 2012.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto	8 752
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	8 702
2012 II lisätalousarvio	1 223 505 000
2012 I lisätalousarvio	127 731 000
2012 talousarvio	7 350 913 000
2011 tilinpäätös	4 734 549 510
2010 tilinpäätös	11 272 089 212

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

<i>01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	2012 II lisätalousarvio	109 000
	2012 talousarvio	10 027 000
Momentille myönnetään lisäystä 109 000 euroa.	2011 tilinpäätös	8 654 000
	2010 tilinpäätös	7 847 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

<p><i>01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 396 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 324 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja 90 000 euroa valtiollisten hautajaisten aiheuttamista menoista</p>	<p>sekä vähennyksenä 18 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2012 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">396 000</td> </tr> <tr> <td>2012 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">31 684 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">28 483 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">27 147 000</td> </tr> </table>	2012 II lisätalousarvio	396 000	2012 talousarvio	31 684 000	2011 tilinpäätös	28 483 000	2010 tilinpäätös	27 147 000
2012 II lisätalousarvio	396 000								
2012 talousarvio	31 684 000								
2011 tilinpäätös	28 483 000								
2010 tilinpäätös	27 147 000								

30. Oikeuskanslerinvirasto

<p><i>01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 51 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 53 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä</p>	<p>2 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2012 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">51 000</td> </tr> <tr> <td>2012 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">3 630 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 325 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">3 050 000</td> </tr> </table>	2012 II lisätalousarvio	51 000	2012 talousarvio	3 630 000	2011 tilinpäätös	3 325 000	2010 tilinpäätös	3 050 000
2012 II lisätalousarvio	51 000								
2012 talousarvio	3 630 000								
2011 tilinpäätös	3 325 000								
2010 tilinpäätös	3 050 000								

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

<p><i>01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 1 945 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 104 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä</p>	<p>159 000 euroa julkisen hallinnon atk-meno- säästön johdosta.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">2012 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 945 000</td> </tr> <tr> <td>2012 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">200 064 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">201 966 000</td> </tr> <tr> <td>2010 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">204 915 000</td> </tr> </table>	2012 II lisätalousarvio	1 945 000	2012 talousarvio	200 064 000	2011 tilinpäätös	201 966 000	2010 tilinpäätös	204 915 000
2012 II lisätalousarvio	1 945 000								
2012 talousarvio	200 064 000								
2011 tilinpäätös	201 966 000								
2010 tilinpäätös	204 915 000								

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

<p><i>66. Varsinainen kehitysyhteistyö</i> (siirtomääräraha 3 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 9 311 000 euroa.</p> <p>Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös ministeriön ja Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) kanssa toteutettavien yhteistoimintahankkeiden menojen maksamiseen.</p> <p>Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Finnfundin</p>	<p>toteuttaman erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen.</p> <p>Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että Finnfundille voidaan antaa sen erityisriskirahoitukseen liittyviä sitoumuksia siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 50 000 000 euroa.</p> <p>Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:</p>
--	--

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

		Alkuperäinen käyttösuunnitelma	II lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	255 090 000	-5 000 000	250 090 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ¹⁾	304 550 000	+14 311 000	318 861 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	58 876 000	-	58 876 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	50 934 000	-	50 934 000

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	II lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
5. Humanitaarinen apu	83 573 000	-	83 573 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	8 561 000	-	8 561 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 600 000	-	2 600 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	103 000 000	-	103 000 000
9. Korkotuki-instrumentti	16 500 000	-	16 500 000
Yhteensä	883 684 000	+9 311 000	892 995 000

¹⁾ Sisältää 500 000 euroa ministeriön ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeiden menoja, 2 000 000 euroa ministeriön ja Pohjoismaisen kehitysrahaston (NDF) menoja, 500 000 euroa ministeriön ja Luxemburgin ulkoministeriön yhteistoimintahankkeen menoja, 200 000 euroa ministeriön ja Saksan kehitysyhteistyöviraston (GIZ) yhteistoimintahankkeiden menoja, 13 822 000 euroa ministeriön ja Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) yhteistoimintahankkeiden menoja sekä 1 589 000 euroa ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden menoja.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 922 000 euroa aiheutuu ministeriön ja Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) yhteistoimintahankkeena toteutettavan Nicaraguan kauppaa vahvistavan PROPEMCE-hankkeen menoista ja 11 900 000 euroa ministeriön ja Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) yhteistoimintahankkeena toteutettavan Eteläisen ja Itä-Afrikan energia- ja ympäristökumppanuusohjelman menoista. Lisämäärärahan tarpeesta 460 000 euroa aiheutuu ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeena toteutettavan Tansanian metsien kestäväää käyttöä edistävän Mama Misitu-hankkeen menoista ja 29 000 euroa ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeena toteutettavan Nicaraguan kansallisen maaseudun sektoriohjelman PRORURALin menoista. Lisäykset kohdistuvat käyttösuunnitelma-kohtaan 2. Maa- ja aluekohdainen kehitysyhteistyö. Yhteistyökumppaneilta saatavat vastaavat tulot on merkitty momentille 12.24.99. Lisämäärärahat eivät lisää Suomen rahoitusosuutta ohjelmille eivätkä vaikuta Suomen julkisen kehitysavun määrään.

Käyttösuunnitelma-kohtasta 1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö vähennetään 5 000 000

euroa siirtona momentille 24.30.88 Norsad Finance Limitedin osakkeiden merkitsemiseen.

Hallitusohjelman mukaisesti Finnfundin rahoitusta lisätään ottamalla käyttöön erityisriskirahoitus käyttösuunnitelma-kohtasta 4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö.

2012 II lisätalousarvio	9 311 000
2012 talousarvio	883 684 000
2011 tilinpäätös	845 923 000
2010 tilinpäätös	743 596 000

88. *Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Lisämäärärahaa saa käyttää Norsad Finance Limitedin osakkeiden merkitsemiseen.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 24.30.66.

2012 II lisätalousarvio	5 000 000
2012 talousarvio	10 000 000
2011 tilinpäätös	14 999 950
2010 tilinpäätös	14 999 950

Pääluokka 25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 358 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 379 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 42 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 21 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	358 000
2012 talousarvio	26 224 000
2011 tilinpäätös	25 962 000
2010 tilinpäätös	25 765 000

03. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 17 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 100 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 14 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 110 000 euroa siirtona momentille 25.01.04 ja 7 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	-17 000
2012 talousarvio	7 177 000
2011 tilinpäätös	7 695 000
2010 tilinpäätös	6 549 000

04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 152 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 45 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 6 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 ja 110 000 euroa Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen toiminnan turvaamisesta siirtona momentilta 25.01.03 sekä vähennyksenä 3 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	152 000
2012 talousarvio	1 890 000
2011 tilinpäätös	1 884 000
2010 tilinpäätös	1 990 000

29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös momentilta 25.10.50 yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin liittyvien arvonalisäveromenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	51 000 000
2011 tilinpäätös	52 934 113
2010 tilinpäätös	49 328 591

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 137 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 142 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 14 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 5 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	137 000
2012 talousarvio	8 709 000
2011 tilinpäätös	8 571 000
2010 tilinpäätös	8 233 000

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 175 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 181 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 18 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 6 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	175 000
2012 talousarvio	10 599 000
2011 tilinpäätös	10 460 000
2010 tilinpäätös	10 183 000

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 898 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 580 000 euroa yleisten tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen aineistopankki-tietojärjestelmähankeeseen siirtona momentilta 28.70.20, 500 000 euroa käräjäoikeuksien käsittelyaikojen lyhentämistarpeesta ja 4 061 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 544 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 243 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

Aineistopankki-hankkeen tavoitteena on luoda syyttäjälaitokselle ja yleisille tuomioistuimille asian- ja dokumentinhallinnan toimintaprosesseja tehostava ja yhtenäistävä tietojärjestelmäkokonaisuus, joka mahdollistaa poikihallinnollisen sähköisen yhteistyön muiden viranomaisten kanssa. Hanke ajoittuu vuosille 2012—2016 ja sen kustannusarvio on 34,4 milj. euroa. Hanke toteutetaan yhteistyössä poliisin VITJA-hankkeen kanssa.

Käräjäoikeuksien asioiden käsittelyä on hidastanut summaaristen asioiden määrän voimakas kasvu, minkä vuoksi määrärahaa on lisätty tilapäisesti.

2012 II lisätalousarvio	4 898 000
2012 talousarvio	240 189 000
2011 tilinpäätös	239 098 000
2010 tilinpäätös	233 270 000

04. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 560 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 590 000 euroa

palkkausten tarkistuksista, josta 78 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 30 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	560 000
2012 talousarvio	28 037 000
2011 tilinpäätös	28 082 000
2010 tilinpäätös	26 578 000

05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 266 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 299 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 51 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähennyksenä 33 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	266 000
2012 talousarvio	13 195 000
2011 tilinpäätös	14 372 000
2010 tilinpäätös	14 811 000

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille budjetoituihin yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin liittyvät arvonlisäveromenot maksetaan momentilta 25.01.29.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	42 000 000
2011 tilinpäätös	41 604 049
2010 tilinpäätös	41 280 486

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 743 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 839 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 235 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vä-

hennyksenä 96 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	1 743 000
2012 talousarvio	102 197 000
2011 tilinpäätös	99 920 000
2010 tilinpäätös	97 831 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 741 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 779 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 94 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vähen-

nyksenä 38 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	741 000
2012 talousarvio	44 571 000
2011 tilinpäätös	44 376 000
2010 tilinpäätös	42 937 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

<i>01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)	hennyksenä 142 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.	
Momentille myönnetään lisäystä 3 378 000 euroa.	2012 II lisätalousarvio	3 378 000
<i>Selvitysosa:</i> Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 3 520 000 euroa palkkausten tarkistuksista, josta 523 000 euroa kertaluonteisesti vuodelle 2012 sekä vä-	2012 talousarvio	221 180 000
	2011 tilinpäätös	221 504 000
	2010 tilinpäätös	219 859 000

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäasiainministeriön toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 301 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 324 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 23 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	301 000
2012 talousarvio	20 868 000
2011 tilinpäätös	19 916 000
2010 tilinpäätös	19 956 000

03. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 24 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu julkisen hallinnon atk-menosäästöstä.

2012 II lisätalousarvio	-24 000
2012 talousarvio	2 331 000
2011 tilinpäätös	535 000
2010 tilinpäätös	1 204 000

04. Vähemmistövaltuutetun ja syrjäntälautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 14 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	14 000
2012 talousarvio	980 000
2011 tilinpäätös	919 000
2010 tilinpäätös	872 000

23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 22 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	22 000
2012 talousarvio	1 415 000
2011 tilinpäätös	1 530 000
2010 tilinpäätös	1 562 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 14 005 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 13 450 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja 1 100 000 euroa poliisin lupahallinnon ja asiakaspalvelun sähköisen asioinnin kehittämishankkeen (SÄHKÖ) rahoituksesta siirtona

momentilta 28.70.20 sekä vähennyksenä 545 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	14 005 000
2012 I lisätalousarvio	9 900 000
2012 talousarvio	702 462 000
2011 tilinpäätös	696 913 000
2010 tilinpäätös	688 133 000

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 289 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 4 023 000 euroa palkkausten tarkistusten ja 400 000 euroa rajanylitysliikenteen kasvun aiheuttamien komennuskustannusten johdosta sekä vähennyksenä 134 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	4 289 000
2012 talousarvio	221 305 000
2011 tilinpäätös	223 985 000
2010 tilinpäätös	223 775 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 400 000 euroa AW 119 Ke Koala -helikoptereiden varaosien hankintaan.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Rajavartiolaitos oikeutetaan tekemään sopimuksia kolmen AS 322 Super Puma meripelastushelikopterin modifikaatioon ja G-huoltoon liittyen. Hanke ajoittuu vuosille 2012—2017 ja sen kokonaiskustannusarvio on 33 710 000 euroa.

Selvitysosa: Vanhentuneiden AB 206 -helikoptereiden korvaamiseen vuoden 2010 talousarviossa myönnettyä siirtomäärärahaa jäi varsinaisesta AW 119 Ke Koala -helikopterien hankinnasta käyttämättä noin 860 000 euroa, josta 400 000 euroa käytetään välttämättömien varaosien hankintaan. Menettelyllä nopeutetaan koneiden huoltoa vaurioitaneissa sekä määräaikaishuolloissa ja näin parannetaan koneiden käytettävyyttä.

Vanhentuneet AS 332 Super Puma meripelastushelikopterit modifioidaan ja huolletaan vuosien 2015—2017 aikana. Hankkeen kokonaisrahoitus on 33 710 000 euroa.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2012	2013	2014	2015	2016—	Yhteensä vuodesta 2012 lähtien
Partiovenehankinnat	4 000	-	-	-	-	4 000
AB/B 412 helikopterikaluston korvaaminen	22 000	22 000	18 000	-	-	62 000
Ulkovartiolaivahankinta	16 000	52 000	-	-	-	68 000
AS 322 Super Puma meripelastusheli- kopterin modifikaatiohuolto	-	2 000	-	4 710	27 000	33 710
Valtuudet yhteensä	42 000	76 000	18 000	4 710	27 000	167 710
Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote- ta lisämäärärahaa.		2012 II lisätalousarvio				—
		2012 talousarvio				42 000 000
		2011 tilinpäätös				24 910 000
		2010 tilinpäätös				22 710 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 142 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 166 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 24 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	142 000
2012 talousarvio	13 985 000
2011 tilinpäätös	14 155 000
2010 tilinpäätös	14 396 000

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 978 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 002 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 24 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	978 000
2012 talousarvio	58 505 000
2011 tilinpäätös	59 372 000
2010 tilinpäätös	56 274 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 326 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 342 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 16 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	326 000
2012 talousarvio	18 418 000
2011 tilinpäätös	18 967 000
2010 tilinpäätös	20 253 000

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille voidaan tulouttaa virastolle työnantajana maksetut tulot sekä oppisopimus- ja koulutuskorvaukset.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 114 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	114 000
2012 talousarvio	63 627 000
2011 tilinpäätös	77 907 555
2010 tilinpäätös	97 027 356

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 195 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 204 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 9 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	195 000
2012 talousarvio	18 678 000
2011 tilinpäätös	18 906 000
2010 tilinpäätös	18 732 000

23. Julkisen hallinnon verkkoturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2010 neljännen lisätalousarvion momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 1 000 000 euroa Suomen Erillisverkot Oy:lle tehtävään oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen.

Selvitysosa: Momentin perustelujen laajennus on tarpeen, jotta se mahdollistaisi Suomen Erillisverkot Oy:lle valtioneuvoston kanslian toimesta tehtävän oman pääoman ehdoisen sijoituksen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2010 tilinpäätös	165 010 000

29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 807 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momenteille 27.01.01, 27.10.01, 27.10.18 ja 27.30.20 myönnettyistä lisämäärärahoista.

2012 II lisätalousarvio	4 807 000
2012 talousarvio	331 021 000
2011 tilinpäätös	291 824 969
2010 tilinpäätös	277 589 600

40. Avustus Leijona Catering Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää henkilöstön suojaajasta aiheutuvien kustannusten korvaukseen Leijona Catering Oy:lle.

Selvitysosa: Puolustusvoimien ravitsemispalvelujen yhtiöittämisestä annetun lain (1297/2011) perusteluissa, kohdassa Esityksen taloudelliset vaikutukset on kirjattu, että henkilöstön palvelussuhteen menetettyjä etuja korvataan henkilöstölle henkilöstöjärjestöjen kanssa saavutettavan neuvottelutuloksen mukaisesti joko vuoden 2012 täydentävässä ta-

lousarvioesityksessä tai vuoden 2012 lisätalousarvioesityksessä. Henkilöstöjärjestöjen kanssa saavutettiin 21.12.2011 neuvottelutulos, jonka tarkistettu kustannusarvio neljän vuoden suoja-aikana 1.1.2012—31.12.2015 on yhteensä noin 4,6 milj. euroa. Kustannusten

kokonaismäärästä vuoden 2012 osuus on noin 1,2 milj. euroa. Kustannusten tarkka määrä selviää vuosittain.

2012 II lisätalousarvio	1 200 000
-------------------------	-----------

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 38 929 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös:

2) enintään 3 200 000 euroa palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen puolustusvoimien toiminnallisiin tarpeisiin perustuen tai puolustusministeriön määräämäksi siirtymäajaksi puolustushallinnon rakennemuutoksen henkilöstöjärjestelyihin liittyvistä syistä tai muihin puolustushallinnon vastaaviin tarpeisiin perustuen

8) enintään 6 000 000 euroa puolustusvoimien ravitsemispalvelujen yhtiöittämiseen liittyvistä lisäeläkevakuutusmaksuista puolustusvoimille aiheutuviin menoihin.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 19 729 000 euroa palkkausten tarkistuksista, 16 672 000 euroa vuoden 2011 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta kustannustasotarkistuksesta, 1 600 000 euroa puolustusvoimien ravitsemispalvelujen yhtiöittämiseen liittyvistä lisäeläkevakuutusmaksuista aiheutuvien kustannusten noususta, 850 000 euroa virkavaatetuksen hankintakustannusvastuun siirtymisestä aiheutuvista lisäkustannuksista ja 822 000 euroa vaurioituneen Pilatus PC-12NG -koneen korjauksesta. Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 744 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

Palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen tarkoitettua määrärahaa ehdotetaan vähennettäväksi 1 200 000 eurolla, koska tämän määrärahan tarve on pienentynyt.

2012 II lisätalousarvio	38 929 000
2012 talousarvio	1 698 565 000
2011 tilinpäätös	1 725 835 000
2010 tilinpäätös	1 632 504 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 709 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvien indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 88 279 000 euroa.

Valtuudet

1) Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2009 (PVKEH 2009) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 85 234 000 eurolla 1 124 560 000 euroon.

2) Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankevalmistelu 2010 (TTK-PROTO 2010) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 1 200 000 eurolla 65 880 000 euroon.

3) Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2012 (PVKEH 2012) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 30 000 000 eurolla 311 700 000 euroon.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 691 000 euroa vuoden 2011 toteutuneen indeksikehityksen mukaisena kustannustasotarkistuksena ja lisäyksenä 11 400 000 euroa määrärahasiirrostamomentilta 27.30.20.

PVKEH 2009 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen aiheutuu siitä, että 67 647 000 euroa vähennetään valtuuden vuosien 2013—2015 ilmapuolustuksen kehittämissohjelmaan kohdistetuista hankinnoista osana puolustusmateriaalihankintoihin kohdistettua menosäästöä. Lisäksi 17 587 000 euroa vähennetään valtuuden vuoden 2012 maksuosuudesta, koska osa tilausvaltuudesta on peruuntunut pitkän kantaman laukauksen hankinnan purkautumisen johdosta. Vastaava määräraha uudelleenbudjetoidaan muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

TTK-PROTO 2010 -tilausvaltuuden enimmäismäärän vähentäminen aiheutuu siitä, että puolustusmateriaalihankintoihin kohdistettu menosäästö vähentää tutkimustarvetta. Vastaava määräraha uudelleenbudjetoidaan muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

PVKEH 2012 -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisääminen aiheutuu siitä, että puolustusvoimien vaikuttamisen kehittämissohjelmaan sisältyvä ampumatarvikehankinta aikais-

tuu tuotantolinjan sulkeutumisen takia vuodesta 2013 vuoteen 2012.

Tilausvaltuuksiin tehdyt muutokset kaikkinen taloudellisine seurannaisvaikutuksineen toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Tehtyjen muutosten jälkeen määrärahasta arvioidaan käytettävän 541 679 000 euroa aikaisemmin myönnettyistä tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 75 300 000 euroa vuonna 2012 myönnetyn Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2012 -tilausvaltuuden menojen maksamiseen, 31 000 000 euroa tilausvaltuuksiin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä 88 279 000 euroa muihin puolustusmateriaalihankintoihin.

2012 II lisätalousarvio	10 709 000
2012 talousarvio	725 549 000
2011 tilinpäätös	585 343 000
2010 tilinpäätös	574 485 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 10 400 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös menoihin,

jotka aiheutuvat Suomen osallistumisesta kansainväliseen helikopterirahastoon.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	II lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
01. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 218 000	-1 500 000	718 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	210 000	-	210 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	3 213 000	-879 000	2 334 000
04. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	15 068 000	-7 860 000	7 208 000
05. YKSOS:n menot (UNMISS-operaatio), Etelä-Sudan	40 000	-	40 000
06. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	40 000	-	40 000

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	II lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
07. Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	5 230 000	-	5 230 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	15 000 000	-	15 000 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	168 000	-100 000	68 000
12. Tshadin ja Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaation menot	500 000	-500 000	-
13. Atalanta-operaation menot	350 000	-	350 000
15. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	12 000 000	+1 100 000	13 100 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin, kansainväliseen helikopterirahastoon osallistumiseen sekä muihin kriisinhallintameneihin	9 055 000	-661 000	8 394 000
Yhteensä	63 092 000	-10 400 000	52 692 000

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 11 400 000 euroa siirtona momentille 27.10.18 ja lisäyksenä 1 000 000 euroa vuoden 2011 toteutuneen indeksikehityksen mukaisena tarkistuksena. Momentin perusteluja täydennetään, koska Suomen on tarkoitus osallistua kansainväliseen helikopterirahastoon. Kyseessä on yhteis-pohjoismainen hanke, jonka tarkoitus on tukea Afganistanin armeijaa ja maan vakauttamista. Käyttösuunnitelmakohdasta 20. varataan tähän tarkoitukseen 125 000 euroa. Määrärahan siir-

to momentille 27.10.18 katetaan käyttösuunnitelmakohdista 01., 03., 04., 11., 12. ja 20. tehtävillä siirroilla. Käyttösuunnitelmakohdan 15. lisäys 1 100 000 euroa aiheutuu alkavan Libanonin kriisinhallintaoperaation rakentamismenoista.

2012 II lisätalousarvio	-10 400 000
2012 talousarvio	63 092 000
2011 tilinpäätös	59 474 000
2010 tilinpäätös	59 137 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 295 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 580 000 euroa palkkausten tarkistuksista, 200 000 euroa kuntaudistukseen liittyvän aluekierroksen johdosta ja 525 000 euroa eurokriisin hoitamiseen liittyvistä akuuteista kuluista sekä vähennyksenä 10 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	1 295 000
2012 talousarvio	37 448 000
2011 tilinpäätös	35 385 000
2010 tilinpäätös	34 697 000

69. Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eräiden sijoitustuottojen siirtoon Kreikan valtiolle.

Selvitysosa: Valtioneuvoston tiedonannossa 1/2012 vp todetun mukaisesti euroryhmä päätti 21.2.2012 osana Kreikan valtion rahoitustukipakettia, että euroalueen jäsenval-

tiot siirtävät niiden kansallisten keskuspankkien eräistä Kreikan valtionvelkakirjoihin teke- mistä sijoituksista saatavat tuotot Kreikan valtiolle. Suomen osuus näistä siirrettävistä tuotoista on 1,9 milj. euroa vuonna 2012 ja 0,4 milj. euroa vuonna 2013.

2012 II lisätalousarvio	1 900 000
-------------------------	-----------

88. Valtiovarainhallinnon ohjauksessa olevien osakeyhtiöiden ja liikelaitosten pääomittaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää HAUS kehittämiss- keskus Oy:lle myönnettävän osakeyhtiölain 12 luvussa tarkoitetun pääomalainan maksami- seen.

Selvitysosa: HAUS kehittämiss- keskus Oy:lle myönnettävällä korollisella pääomalai- nalla yhtiö rahoittaa nykyisen pääomalainan takaisin maksamisen. Menettelyllä vahviste- taan yhtiön taloustilannetta ja turvataan toi- minnan vakaa jatkuminen. Tarkoitus on, että laina-aika on enintään 4 vuotta ja lainakorko vähintään 3 prosenttia.

2012 II lisätalousarvio	1 000 000
-------------------------	-----------

10. Verotus ja tullitoimi

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 631 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 6 291 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja 500 000 euroa siirtona momentilta 28.70.20 viranomaistietopalvelurajapinnan kehittämiseen sekä vähennyksenä 160 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	6 631 000
2012 talousarvio	403 989 000
2011 tilinpäätös	398 683 000
2010 tilinpäätös	395 311 000

02. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 792 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 845 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

53 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	2 792 000
2012 talousarvio	160 536 000
2011 tilinpäätös	159 545 000
2010 tilinpäätös	163 840 000

97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Tullille alkuvuonna jätettyjen autoveron vientipalautushakemusten ennakoitua suuremmasta määrästä. Alkuvuoden kehityksen perusteella koko vuoden määrärahatarpeeksi on arvioitu 2,1 milj. euroa.

2012 II lisätalousarvio	1 600 000
2012 talousarvio	500 000
2011 tilinpäätös	326 193
2010 tilinpäätös	7 577

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 591 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 5 000 000 euroa turvaamaan viraston toimintaedellytyksiä ja 608 000 euroa palkkausten tarkistuksista sekä vähennyksenä 17 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

Lisämäärärahan tarve aiheutuu liian alhaisesta määrärahatasosta Valtiokonttorin toiminnasta aiheutuviin menoihin nähden. Valtiokonttori laatii elokuun loppuun mennessä suunnitelman, jolla se sopeuttaa viraston me-

not vuosille 2013—2016 vahvistetun kehyspäätöksen mukaiseen määrärahatasoon.

2012 II lisätalousarvio	5 591 000
2012 talousarvio	20 564 000
2011 tilinpäätös	12 847 000
2010 tilinpäätös	21 040 000

03. Valtiovarain controller -toiminnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	15 000
2012 talousarvio	1 064 000
2011 tilinpäätös	1 062 000
2010 tilinpäätös	1 045 000

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 30 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 2 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

06. Valtion IT-palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 28 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	28 000
2012 talousarvio	4 431 000
2011 tilinpäätös	8 781 000
2010 tilinpäätös	8 979 000

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 982 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 009 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 27 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	982 000
2012 talousarvio	48 218 000
2011 tilinpäätös	45 430 000
2010 tilinpäätös	44 566 000

2 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	75 000
2012 talousarvio	4 132 000
2011 tilinpäätös	4 199 000
2010 tilinpäätös	4 091 000

03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 26 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 29 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 3 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 75 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 77 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

2012 II lisätalousarvio	26 000
2012 talousarvio	7 451 000
2011 tilinpäätös	2 664 208
2010 tilinpäätös	4 407 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 459 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 490 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 31 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	1 459 000
2012 talousarvio	51 298 000
2011 tilinpäätös	54 750 000
2010 tilinpäätös	50 681 000

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 653 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 22 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 631 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	631 000
2012 talousarvio	34 505 000
2011 tilinpäätös	30 652 000
2010 tilinpäätös	32 912 000

50. Eläkkeet ja korvaukset

15. Eläkkeet (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 47 575 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarkentuneen alkavien eläkkeiden kasvua koskevan arvion johdosta.
Määrärahan muutos on laskettu vuoden 2012 työeläkeindeksitasossa 2407.

Vastaava vähennys on huomioitu momentilla 12.28.50.

2012 II lisätalousarvio	-47 575 000
2012 talousarvio	4 092 334 000
2011 tilinpäätös	3 775 184 333
2010 tilinpäätös	3 684 540 011

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen lisähenkilöstön palkkaamiseen enintään kahdeksi vuodeksi toimialariippumattomien tehtävien kokoamiseen, julkisen hallinnon ICT-strategiaan, valtion ympärivuorokautisen tietoturvatoinnin suunnitteluun ja toteutukseen sekä julkisen hallinnon tietoturvallisuuden ja varautumisen ohjaamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös tarvittaessa ostopalveluna toteutettavaan ICT-kustannusten, toteutuneiden hyötyjen ja hankkeiden seurantaan virastoissa ja laitoksissa paikalla tehtävän selvitystyön tai muun erillisen raportoinnin avulla.

Selvitysosa: Säädöksiä, periaatepäätöksiä ja strategioita toteutetaan kuudella kehittämisalueella. Kehittämiseen sisältyvien hankkeiden kehittämis- ja investointimenot sekä osa henkilöstö- ja käyttömenoista rahoitetaan momentilta.

Valtiovarainministeriö johtaa ja kehittää valtion ICT-toimintaa ja tietoturvallisuutta. Yhteisiä palveluja tuottavat ICT- ja tietoturvapalveluista vastaavat viranomaiset ja niitä tarjoavat kaupalliset toimijat. Valtiovarainministeriö ohjaa eri hallinnonaloilla toimivia viranomaisia ja palvelukeskuksia yhteisten ja toimialariippumattomien ICT- ja tietoturvapalvelujen osalta. Laki julkisen hallinnon tietohallinnosta korostaa valtiovarainministeriön roolia ja vastuuta koko julkisen hallinnon ICT:n ohjaajana.

Valtioneuvoston periaatepäätökset yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta 2010, valtion tietoturvallisuudesta 2009 ja hallinnon turvallisuusverkosta 2011 määrittelevät valtiova-

rainministeriön tehtäväksi julkisen hallinnon ICT:n sekä erityisesti tietoturvallisuuden ja ICT-varautumisen ohjauksen.

Uusi 2012 voimaantullut valmiuslaki määrittää valtiovarainministeriön valtionhallinnon tietohallinnon, sähköisten palvelujen, tietoliikenteen, tietojärjestelmien ja tietoturvallisuuden sitovaksi poikkeusolojen ohjaajaksi.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	11 893 000
2011 tilinpäätös	7 343 000
2010 tilinpäätös	14 909 000

02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilhallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että valtuuden kohta 3) poistetaan.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu siitä, että valtuuden kohta 3) on poistettu. Talousarvion ja valtiontalouden kehyspäätösten valmistelua tukeva tietojärjestelmä on otettu tuotantokäyttöön joulukuussa 2011. Hankintaan liittyviä sitoumuksia ei ole tarvetta tehdä enää vuonna 2012. Momentin määrärahaa on tarkoitus käyttää vuoden 2011 loppuun mennessä tapahtuneesta valtuuden käytöstä aiheutuvien menojen ja järjestelmän mahdollisesta normaalista jatkokehittämisestä aiheutu-

vien menojen maksamiseen. Talousarvion ja valtiontalouden kehyspäätösten valmistelua tukevan tietojärjestelmän vuosittaiset normaalit ylläpitomaksut maksetaan momentilta 28.01.01.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	26 910 000
2011 tilinpäätös	21 000 000
2010 tilinpäätös	13 700 000

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 2 180 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 580 000 euroa on siirtoa momentille 25.10.03 yleisten tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen aineistopankki-tietojärjestelmähankkeeseen, 1 100 000 euroa siirtoa momentille 26.10.01 poliisin lupahallinnon ja asiakaspalvelun sähköisen asioinnin kehittämishankkeeseen ja 500 000 euroa siirtoa momentille 28.10.01 viranomaistietopalvelurajapinnan kehittämiseen.

2012 II lisätalousarvio	-2 180 000
2012 talousarvio	71 600 000
2011 tilinpäätös	13 200 000
2010 tilinpäätös	7 254 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 467 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2012 arvioitujen tulojen määrän muutoksesta.

2012 II lisätalousarvio	2 467 000
2012 I lisätalousarvio	434 000
2012 talousarvio	203 250 000
2011 tilinpäätös	193 509 728
2010 tilinpäätös	175 028 505

<i>31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle</i> (arviomääräraha)	2012 II lisätalousarvio	-7 550 000
Momentilta vähennetään 7 550 000 euroa.	2012 talousarvio	25 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Tasavallan presidentti on 9.3.2012 vahvistanut Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen, jonka mukaan vuoden 2010 verohyvityksen määrä on 17 440 733 euroa.	2011 tilinpäätös	19 767 938
	2010 tilinpäätös	3 157 778

90. Kuntien tukeminen

20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen vuodessa SADe-ohjelman palvelukokonaisuuksien ja tukipalvelujen suunnittelua ja toteutusta varten enintään ohjelmakauden päättymiseen saakka.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtiovarainministeriö saa tehdä vuonna 2012 SADe-ohjelmaan sisältyvissä Oppijan, Sosiaali- ja terveystalon, Osallistumisjärjestön, Työnantajan, Yrityksen perustajan sekä Rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuuksissa, ohjelman erillishankkeissa sekä julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuriin liittyen sopimuksia tai muita sitoumuksia siten, että niistä ja aiemmin tehdyistä vastaavista sitoumuksista aiheutuu menoja vuonna 2012 ja myöhemminä vuosina yhteensä enintään 16 500 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahalla voidaan tukea ja edistää tietohallintolain (634/2011) mukaisen julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuriin liittyen käynnistystä, arkkitehtuurikuvausten toteutusta, työvälineiden käyttöönottoa sekä toteutettujen tulosten julkaisua arkkitehtuuriin liittyen asetettujen tavoitteiden ja hyötyjen aikaansaamiseksi.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	18 000 000
2011 tilinpäätös	23 560 000
2010 tilinpäätös	11 850 000

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 563 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 3 262 000 euroa liittyen elatustukien takaisinperinnän palautusten määrän tarkentumiseen ja 713 000 euroa liittyen Vöyrin kunnan sairastavuuskerroimen muuttumiseen. Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 6 170 000 euroa vuoden 2012 lopullisten valtionosuuden määräytymistekijöiden muutoksesta, 118 000 euroa valtionosuuden maksatuksen oikaisupäätösten muutoksesta ja 1 250 000 euroa vuonna 2011 julkisen hallinnon IT-palvelukeskuksen rahoittamiseen varatun mutta käyttämättä jääneen määrärahan maksamisesta kunnille.

2012 II lisätalousarvio	3 563 000
2012 talousarvio	8 469 242 000
2011 tilinpäätös	8 133 691 195
2010 tilinpäätös	7 799 336 219

92. EU ja kansainväliset järjestöt

88. *Suomen osuus Euroopan vakausmekanismiin pääomasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 437 920 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Euroopan vakausmekanismiin (EVM) pääoman maksamiseen.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle vuoden 2012 toiseen lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen Euroopan vakausmekanismiin (EVM) perustamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Suomen osuus EVM:n pääomasta on 1,7974 prosenttia ja osakkeiden lukumäärä on 125 818. Suomen osuus EVM:n peruspääomasta on 12,5818 mrd. euroa. Tästä 1,43792 mrd. euroa on perustamisvaiheessa maksettavaa pääomaa. Koska Suomi on vaatinut vakuudet Euroopan rahoitusvakausvälineestä (ERVV) myönnettävälle tuelle, on se sitoutunut maksamaan kerralla EVM:n perustamisvaiheessa sisään maksettavan pääoman. Pää-

oma on maksettava 15 päivän kuluttua Euroopan vakausmekanismiin perustamista koskevan sopimuksen voimaantulosta. Sopimuksen arvioidaan tulevan voimaan kesä—heinäkuun aikana.

Myöhemmin vaadittaessa maksettavan pääoman osuus peruspääomasta on 11,14388 mrd. euroa. Hallintoneuvosto voi milloin tahansa keskinäisellä sopimuksella yksimielisesti päättää vaadittaessa maksettavan pääoman maksamisesta. Johtokunta voi vaatia pääoman maksamista, jos se on tarpeen maksetun pääoman palauttamisesta ennalleen 80 mrd. euron tasoon. Toimitusjohtaja voi esittää maksuvaatimuksen, jos se on tarpeen sen välttämiseksi, että EVM lyö laimin maksuvelvoitteitaan. Koska Suomi on esitetyn lain nojalla velvollinen maksamaan osuutensa vaadittaessa maksettavasta pääomasta, voi tämä johtaa arviomäärärahan ylittämiseen.

2012 II lisätalousarvio

1 437 920 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 413 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 433 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 20 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	413 000
2012 talousarvio	26 481 000
2011 tilinpäätös	25 528 000
2010 tilinpäätös	26 095 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 263 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 284 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

21 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	263 000
2012 talousarvio	21 814 000
2011 tilinpäätös	21 904 871
2010 tilinpäätös	22 052 000

03. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 129 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 136 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 7 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	129 000
2012 talousarvio	8 735 000
2011 tilinpäätös	8 824 000
2010 tilinpäätös	8 807 000

10. Yleissivistävä koulutus

01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 556 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 600 000 euroa aiheutuu Suomalais-venäläisen koulun toimitilojen peruskorjaushankkeen ai-

kaistamisesta ja 956 000 euroa palkkausten tarkistuksista.

Peruskorjaushankkeen kokonaiskustannus 3 milj. euroa ei aikaistamisen johdosta muutu.

2012 II lisätalousarvio	1 556 000
2012 I lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	47 403 000
2011 tilinpäätös	46 276 000
2010 tilinpäätös	46 860 000

02. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu julkisen hallinnon atk-menosäästöstä.

2012 II lisätalousarvio	-1 000
2012 talousarvio	1 306 000
2011 tilinpäätös	6 000
2010 tilinpäätös	6 000

20. Ammatillinen koulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	100 000
2012 talousarvio	8 485 000
2011 tilinpäätös	8 342 000
2010 tilinpäätös	8 329 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärän lisäämisestä 1 200 opiskelijalla. Opiskelijamäärälisäyksellä mahdollistetaan yhteiskuntatakuuseen kehyskaudelle varatun määrärahan etupainotteinen käyttö koulutustarjonnan lisäämiseen pääkaupunkiseudulla ja eräissä kasvukeskuksissa.

2012 II lisätalousarvio	5 600 000
2012 talousarvio	718 106 000
2011 tilinpäätös	680 314 426
2010 tilinpäätös	661 864 625

30. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 600 000 euroa.

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Valtuus

Luvun perusteluja muutetaan siten, että Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2012 hyväksyä sitoumuksia 282 419 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden kasvu 169 000 eurolla vastaa määrärahan lisäystä momentilla 29.40.51.

01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 152 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 164 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 12 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	152 000
2012 talousarvio	12 806 000
2011 tilinpäätös	13 038 000
2010 tilinpäätös	9 420 000

02. Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 447 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 200 000 euroa laitoksen vuokrien indeksikorotusten tarkistuksesta ja 262 000 euroa palkkausten tarkistuksista sekä vähennyksenä 15 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	447 000
2012 talousarvio	18 959 000
2011 tilinpäätös	19 440 000
2010 tilinpäätös	20 541 000

03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 84 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 92 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 8 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	84 000
2012 talousarvio	1 965 000
2011 tilinpäätös	2 505 000
2010 tilinpäätös	2 557 000

04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 22 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 2 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	20 000
2012 talousarvio	1 589 000
2011 tilinpäätös	1 609 000
2010 tilinpäätös	1 621 000

20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös:

1) ammattikorkeakouluja, yliopistoja ja tiedelaitoksia koskevan tutkimus-, arviointi-, selvitys- ja kehittämistoiminnan menojen ja avustusten maksamiseen sekä Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn kanssa erikseen sovittaviin korkeakoulujen kansainvälistymistä edistäviin apurahoihin.

Selvitysosa: Momentin perustelujen täydentämisellä mahdollistetaan määrärahan käyttäminen Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn kautta korkeakoulujen kansainvälistymistä edistäviin apurahoihin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	30 554 000
2011 tilinpäätös	23 536 000
2010 tilinpäätös	23 936 000

50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 32.01.29 ennen vuotta 2010 käyn-

nistyneiden Tekesin rahoittamien hankkeiden arvonlisäveromenojen kompensoimiseksi.

2012 II lisätalousarvio	800 000
2012 talousarvio	1 831 487 000
2011 tilinpäätös	1 839 393 000
2010 tilinpäätös	1 703 152 000

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 169 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	169 000
2012 talousarvio	251 526 000
2011 tilinpäätös	236 211 000
2010 tilinpäätös	209 350 000

70. Opintotuki

01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	13 000
2012 talousarvio	683 000
2011 tilinpäätös	693 000
2010 tilinpäätös	703 000

58. Avustus vuokratukustannusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 234 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu opiskelija-asuntosäätiöiden ja Senaattikiinteistöjen välisten tonttivuokrasopimusten sopimusehdoista.

2012 II lisätalousarvio	234 000
2012 talousarvio	5 244 000
2011 tilinpäätös	5 244 000
2010 tilinpäätös	4 494 000

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 73 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 78 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 5 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	73 000
2012 talousarvio	4 820 000
2011 tilinpäätös	5 113 000
2010 tilinpäätös	5 321 000

02. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 221 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 164 000 euroa palkkausten tarkistuksista ja 75 000 euroa vuokrien indeksitarkistuksesta sekä vähennyk-

senä 18 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	221 000
2012 talousarvio	19 221 000
2011 tilinpäätös	19 075 000
2010 tilinpäätös	19 004 000

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 54 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 58 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 4 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	54 000
2012 talousarvio	2 851 000
2011 tilinpäätös	2 683 000
2010 tilinpäätös	3 047 000

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 334 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 361 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 27 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	334 000
2012 I lisätalousarvio	800 000
2012 talousarvio	19 938 000
2011 tilinpäätös	20 074 000
2010 tilinpäätös	19 632 000

05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 52 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 57 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

5 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	52 000
2012 talousarvio	6 412 000
2011 tilinpäätös	6 724 000
2010 tilinpäätös	6 501 000

06. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 65 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 70 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 5 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	65 000
2012 talousarvio	6 860 000
2011 tilinpäätös	6 846 000
2010 tilinpäätös	6 709 000

07. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 14 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 15 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 1 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	14 000
2012 talousarvio	645 000
2011 tilinpäätös	621 000
2010 tilinpäätös	620 000

08. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 276 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 200 000 euroa muutosta aiheutuviin kustannuksiin, 60 000 euroa instituutin kirjaston sähköisen luette-

loinnin toteuttamiseen ja 17 000 euroa palkkausten tarkistuksiin sekä vähennyksenä 1 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	276 000
2012 talousarvio	969 000
2011 tilinpäätös	978 000
2010 tilinpäätös	983 000

57. *Avustus Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintaa jatkavan säätön peruspäätöseen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 80 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Venäjän ja Itä-Euroopan Instituutin toimintaa jatkamaan perustettavan säätön peruspääoman maksamiseen.

Lisäys käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	II lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
1. Museovirasto	2 400 000	+640 000	3 040 000
2. Suomenlinnan hoitokunta	2 000 000	-	2 000 000
Yhteensä	4 400 000	+640 000	5 040 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Museovirastolle kuuluvien Turun linnan ja Olavinlinnan akuuteista korjaustarpeista ja yleisöturvallisuuden parantamisesta.

Selvitysosa: Tarkoituksena on, että säätön peruspääomaan haetaan rahoitusta myös kunnilta.

2012 II lisätalousarvio	80 000
-------------------------	--------

75. *Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 640 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

2012 II lisätalousarvio	640 000
2012 talousarvio	4 400 000
2011 tilinpäätös	3 900 000
2010 tilinpäätös	8 321 000

90. Liikuntatoimi

53. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeeseen* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 5 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen Helsingin Olympiastadionin perusparannuksesta aiheutuviin, tarveselvitykseen perustuviin kustannuksiin edellyttäen, että valtion ja Helsingin kaupungin rahoitusosuudet ovat yhtä suuret.

Selvitysosa: Määrärahalla katetaan valtion rahoitusosuus Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeesta vuonna 2012. Määrärahasta 3 000 000 euroa katetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle palautuneista käyttämättömistä veikkausvoittovaroista ja 2 900 000 euroa Veikkaus Oy:n jakamattomat voittovarat -rahastosta.

2012 II lisätalousarvio	5 900 000
-------------------------	-----------

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 438 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	438 000
2012 talousarvio	28 461 000
2011 tilinpäätös	26 006 000
2010 tilinpäätös	26 913 000

02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 181 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	181 000
2012 talousarvio	6 412 000
2011 tilinpäätös	5 970 000
2010 tilinpäätös	15 907 000

03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 375 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 275 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuk-

sista ja 100 000 euroa siirrosta momentilta 30.60.42 puun ja puutuotteiden alkuperän lailisuutta koskevan FLEGT-lisätoimiasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 995/2010) toimeenpanotehtävien hoitamista varten.

2012 II lisätalousarvio	375 000
2012 talousarvio	25 507 000
2011 tilinpäätös	24 461 000
2010 tilinpäätös	21 375 000

04. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	13 000
2012 talousarvio	873 000
2011 tilinpäätös	871 000
2010 tilinpäätös	857 000

40. Bioenergiatuotannon avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2011 talousarvion momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös biotalouteen liittyviin selvitys- ja kehittämishankkeisiin.

Selvitysosa: Vuoden 2011 talousarvion momentin perusteluja laajennetaan siten, että määrärahasta on mahdollisuus toteuttaa myös biotalouteen liittyviä selvitys- ja kehittämishankkeita. Niiden rahoitustarve liittyy erityisesti komission helmikuussa 2012 julkaisemaan tiedonantoon Innovointistrategia kestävä kasvua varten: biotalousstrategia Euroopalle (COM(2012) 60 final).

Vuoden 2011 talousarviossa oleva siirtomääräraha on käytössä vuoden 2013 loppuun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2011 tilinpäätös	10 855 000
2010 tilinpäätös	8 069 000

10. Maaseudun kehittäminen

61. EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää yhdessä vastinrahautusmomentin 30.10.62 määrärahojen kanssa maaseuturahaston rahoitusosuutena enintään 204 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen, josta teknisellä avulla palkattavien osuus on enintään 110 henkilötyövuotta.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa tehdä ohjelmakautteen 2007—2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 75 202 000 eurolla, mistä 1 710 000 euroa Kainuun hallintokokeilusta annetun lain perusteella kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman teknisellä avulla palkattavien määrää lisätään 9 henkilötyövuodella yritys- ja hanketukien maksatukseen ja laajakaistahankkeisiin liittyvän erityisasiantuntemuksen varmistamiseksi ohjelman loppu-

kaudeksi, minkä johdosta teknisellä avulla palkattavien määrä nousee 110 henkilötyövuodeksi ja henkilötyövuosien kokonaismäärä 204 henkilötyövuodeksi.

Kuluvan vuoden talousarviossa valtuus on mitoitettu 69 030 000 euroksi, mistä 1 295 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman loppuneista, keskeytyneistä ja toteutumatta jääneistä hankkeista on peruuntunut valtuutta 3 272 000 euroa, josta 95 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Peruuntunut valtuus ei sisällä laajakaistahankkeita eikä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman varojen täysimääräisen käytön edistämiseksi. Lisäksi vireillä jo olevien hakemusten ratkaisemiseksi vuodelle 2013 suunniteltua valtuutta aikaistetaan 2 900 000 euroa vuodelle 2012, mistä 320 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Näillä varoilla vaikutetaan myös maaseudun taloudellisen kasvun ja työllisyyden edistämiseen.

Valtuuden lisäys (milj. euroa)

	Talousarvio	II lisätalous- arvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (ohjelmakausi 2007—2013) ¹⁾	69,030	6,172	75,202
— josta laajakaistahankkeet	5,500	-	5,500
— josta Kainuu	1,295	0,415	1,710
— josta tekninen apu	4,792	-	4,792
Kaikki yhteensä	69,030	6,172	75,202

¹⁾ Sisältää osan toimintalinjasta 1, toimintalinjan 3, osan toimintalinjasta 4 ja teknisen avun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	77 000 000
2011 tilinpäätös	51 123 282
2010 tilinpäätös	38 443 959

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä* (arvio-määräraha)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa tehdä ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 65 777 000 eurolla, mistä 1 954 000 euroa Kainuun hallintokokeilusta annetun lain perusteella kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Selvitysosa: Kuluvan vuoden talousarviossa valtuus on mitoitettu 62 127 000 eurok-

si, mistä 1 482 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman loppuneista, keskeytyneistä ja toteutumatta jääneistä hankkeista on peruuntunut valtuutta 3 650 000 euroa, josta 102 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan. Peruuntunut valtuus ei sisällä teknistä apua. Peruuntunut valtuus budjetoidaan uudelleen ohjelman varojen täysimääräisen käytön edistämiseksi. Lisäksi vireillä olevien hakemusten ratkaisemiseksi vuodelle 2013 suunniteltua valtuutta aikaistetaan vuodelle 2012 momentilla 30.10.61, mutta tällä momentilla jo oleva valtuus on kokonaisuutena riittävä valtion rahoitusosuutena tähän tarkoitukseen. Tästä valtuudesta kohdennetaan 370 000 euroa Kainuun maakuntaan. Näillä varoilla vaikutetaan myös maaseudun taloudellisen kasvun ja työllisyyden edistämiseen.

Valtuuden lisäys (milj. euroa)

	Talousarvio	II lisätalous- arvioesitys	Yhteensä
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (ohjelmakausi 2007—2013) ¹⁾	62,127	3,650	65,777
— josta Kainuu	1,482	0,472	1,954
— josta tekninen apu	5,857	-	5,857
Kaikki yhteensä	62,127	3,650	65,777

¹⁾ Sisältää osan toimintalinjasta 1, toimintalinjan 3, osan toimintalinjasta 4 ja teknisen avun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	73 000 000
2011 tilinpäätös	52 554 334
2010 tilinpäätös	38 982 798

20. Maatalous

<i>01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskes-</i>	2012 II lisätalousarvio	575 000
<i>kuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	2012 talousarvio	33 740 000
Momentille myönnetään lisäystä 575 000	2011 tilinpäätös	33 288 000
euroa.	2010 tilinpäätös	35 402 428

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu

<i>01. Elintarviketurvallisuusviraston toiminta-</i>	2012 II lisätalousarvio	739 000
<i>menot (siirtomääräraha 2 v)</i>	2012 talousarvio	40 937 000
Momentille myönnetään lisäystä 739 000	2011 tilinpäätös	40 039 000
euroa.	2010 tilinpäätös	38 900 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

40. Kala-, riista- ja porotalous

01. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä 302 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	302 000
2012 talousarvio	16 926 000
2011 tilinpäätös	17 303 000
2010 tilinpäätös	16 289 000

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 201 000 euroa.

Selvitysosa: Suurpetojen vuonna 2011 aiheuttamien vahinkojen korvaustarve on 5 481 000 euroa (vahingot porotaloudelle 4 961 000 euroa ja vahingot kotieläimille 520 000 euroa). Vahinkojen estämiseen käytettiin 20 000 euroa eli vuoteen 2011 kohdistuvien varojen tarve on yhteensä 5 501 000 euroa. Näitä menoja varten vuoden 2011 talousarviossa oli osoitettu varoja yhteensä 4 300 000 euroa. Kun vahingot on tarkoitus korvata täysimääräisesti, lisävarojen tarve on 1 201 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	1 201 000	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.	
2012 talousarvio	4 300 000		
2011 tilinpäätös	4 300 000		
2010 tilinpäätös	4 300 000		
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)			
Momentille myönnetään lisäystä 20 000 euroa.			
			2012 II lisätalousarvio 20 000
			2012 talousarvio 1 721 000
			2011 tilinpäätös 1 821 000
			2010 tilinpäätös 1 855 000

50. Vesitalous

20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)		henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulu-
Momentille myönnetään lisäystä 116 000 euroa.		tusmenojen maksamiseen.
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.		<i>Selvitysosa:</i> Perustelujen muutoksella mahdollistetaan määrärahan käyttö myös
2012 II lisätalousarvio	116 000	hankkeiden sellaisiin menoihin, jotka aiheutu-
2012 talousarvio	11 568 000	vat toistaiseksi voimassa olevalla työ sopimuk-
2011 tilinpäätös	11 545 000	sella palkatun henkilöstön palkkausmenoista
2010 tilinpäätös	11 524 000	ja muista hankkeisiin liittyvistä kulutusmeno-
		ista.
		Momentille ei edellä olevan johdosta ehdote-
		ta lisämäärärahaa eikä muutosta henkilötyö-
		vuosiin.
31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)		
Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 27 henkilötyövuotta vastaavan hankkeista aiheutuvan		
		2012 II lisätalousarvio —
		2012 I lisätalousarvio 3 065 000
		2012 talousarvio 14 008 000
		2011 tilinpäätös 20 158 000
		2010 tilinpäätös 19 158 000

60. Metsätalous

01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)		2012 II lisätalousarvio 903 000
Momentille myönnetään lisäystä 903 000 euroa.		2012 talousarvio 43 365 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.		2011 tilinpäätös 43 032 000
		2010 tilinpäätös 43 455 000
42. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)		
Momentille myönnetään lisäystä 1 686 000 euroa.		

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 000 000 euroa siirtona momentilta 30.60.45 ja 786 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta sekä vähennyksenä 100 000 euroa siirtona momentille 30.01.03 puun ja puutuotteiden alkuperän laillisuutta koskevan FLEGT-lisätoimiasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 995/2010) toimeenpanotehtävien hoitamista varten.

2012 II lisätalousarvio	1 686 000
2012 talousarvio	47 666 000
2011 tilinpäätös	49 319 000
2010 tilinpäätös	49 239 000

43. Eräät korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 120 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tähtikudospistiäisten aiheuttaman poikkeuksellisen laajan metsään kohdistuvan tuhon torjunnasta. Torjuntakustannukset Suomen metsäkeskuksen Lounais-Suomen alueyksikön alueella ovat yhteensä 135 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	120 000
2012 talousarvio	100 000
2011 tilinpäätös	94 421
2010 tilinpäätös	16 557

45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 30.60.42 ja aiheutuu vuoden 2012 alusta voimaan tulleesta metsäkeskusorganisaatiouudistuksesta ja siihen liittyvästä metsien monimuotoisuuden säilymistä koskevien tehtävien rahoituksen ja töiden organisoinnin uudelleenjärjestämisestä. Uudistuksessa 13 alueellista metsäkeskusta yhdistyivät valtakunnalliseksi Suomen metsäkeskukseksi (Laki Suomen metsäkeskuksesta 418/2011). Lain 8 §:n mukaan luonnon- ja ympäristöhoidon edistäminen sekä metsäluonnon monimuotoi-

suuden turvaaminen ovat metsäkeskuksen lisäksi tehtäviä. Tämän takia metsäkeskuksen luonnonhoitohankkeiden suunnittelussa ja ympäristötukisopimusten valmistelussa siirrytään tältä momentilta myönnettävästä hankerahoituksesta pysyvään momentilta 30.60.42 osoitettavaan rahoitukseen.

2012 II lisätalousarvio	-1 000 000
2012 talousarvio	8 325 000
2011 tilinpäätös	11 325 000
2010 tilinpäätös	10 325 000

47. Pienpuun energiatuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisesti energiapuun korjuun ja haketuksen tukiin, joilla edistetään pienpuun energiakäyttöä.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2011 talousarviossa budjetoitua 9 750 000 euron käyttämätöntä kaksivuotista siirtomäärärahaa saa käyttää 1.1.—31.12.2012 aikana myös kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisesti energiapuun korjuun ja haketuksen tukiin, joilla edistetään pienpuun energiakäyttöä.

Selvitysosa: Kuluva vuoden talousarviossa momentille on budjetoitu 7 250 000 euron määräraha pienpuun energiatausta annetun lain (101/2011) mukaisen tuen maksamiseen nuorten metsien hoito- tai ensiharvennuskohteilta saatavalle ja energiakäyttöön luovutettavalle energiapuulle. Lisäksi käytettävissä on 9 750 000 euroa vuodelta 2011 siirtynyttä määrärahaa. Yhteensä käytettävissä on 17 000 000 euroa.

Määrärahan mitoitus perustui pienpuun energiatausta annetun lain voimaantuloon 1.1.2012. Lain voimaantuloon saakka energiapuun korjuuta ja haketusta voidaan edistää kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) nojalla.

Pienpuun energiaturvujärjestelmä on ollut vuoden 2011 huhtikuusta lähtien hyväksyttävänä Euroopan komissiossa. Komissiosta saadun tiedon mukaan se ei tule hyväksymään tukijärjestelmää pienpuun energiaturvusta annetun lain mukaisena. Vaikka neuvottelut komission kanssa pienpuun energiaturvujärjestelmästä jatkuvat, ei tukijärjestelmä todennäköisesti tule voimaan vuoden 2012 aikana. Tästä syystä ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi momentin määrärahan käyttötarkoitusta laajennetaan koskemaan myös laissa kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996)

mukaista korjuu- ja haketustukea, jotka edistävät pienpuun energiakäyttöä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	7 250 000
2011 tilinpäätös	9 750 000

50. Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	II lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
Föreningen för Skogskultur rf	30 000	-	30 000
Työtehoseura ry	349 000	-	349 000
Mustilan Kotikunnas -säätiö	30 000	-	30 000
Suomen Metsäyhdistys ry	434 000	-	434 000
Puuinfo Oy	100 000	-100 000	-
Aalto-yliopisto	-	50 000	50 000
Oulun yliopisto	-	50 000	50 000
Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio	1 500 000	-	1 500 000
Yhteensä	2 443 000	-	2 443 000

Selvitysosa: Kuluvan vuoden talousarvion käyttösuunnitelmassa Puuinfo Oy:lle osoitettu 100 000 euroa siirretään suoraan Aalto-yliopiston ja Oulun yliopiston käyttöön. Määrärahalla Aalto-yliopisto toteuttaa PRA-toimintaa (Puutekniikka-Rakentaminen-Arkitekhti) ja Oulun yliopisto Moderni puukaupunki -hanketta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	2 443 000
2011 tilinpäätös	1 106 000
2010 tilinpäätös	1 106 000

63. Metsähallitus

2. Liiketoiminnan keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet

Luvun perusteluja täydennetään siten, että valtion edustajana Metsähallitus oikeutetaan tekeään vastikkeettomat käyttöoikeussopimukset Etelä-Savon Koulutus Oy:n kanssa 2 600 hehtaarin suuruisen opetusmetsän käytöstä ja Länsirannikon Koulutus Oy:n kanssa 700 hehtaarin suuruisen opetusmetsän käytöstä. Käyttöoikeussopimukset ovat voimassa kunnes uusi vastikkeellinen opetusmetsäjärjestelmä otetaan käyttöön kaikkien metsäalan koulutuksen järjestäjien osalta tai enintään 31.12.2016 asti.

Selvitysosa: Etelä-Savon Koulutus Oy ja Länsirannikon Koulutus Oy ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymiä ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Etelä-Savon Koulutus Oy jatkaa aikaisemmin koulutuksen järjestäjänä olleen Keski-Savon oppimiskeskuksen kuntayhtymän ja Etelä-Savon koulutuksen kuntayhtymän Mikkelin ammattiopiston tehtäviä ja Länsirannikon Koulutus Oy aikaisemmin Porin kaupungin hoitamia metsäopetuksen tehtäviä. Koulutuksen järjestäjän omistuspohjan muutos merkitsee sopimusosapuolen oikeudellisen aseman muutosta, minkä seurauksena Metsähallituksen kanssa tehdyt opetusmetsien käyttöoikeussopimukset tulee laatia uudelleen. Jotta Etelä-Savon Koulutus Oy ja Länsirannikon Koulutus Oy olisivat muiden koulutuksen järjestäjien kanssa omistuspohjasta riippumatta tasapuolisessa asemassa, laaditaan uudet sopimukset muiden opetusmetsien käyttöoikeussopimusten tapaan vastikkeettomina. Menettely ei muuta Metsähallituksen suunniteltua tuloutusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettamassa työryhmää, jonka tarkoituksena on kehittää uusi vastikkeelliseen sopimukseen perustuva opetusmetsien hallinta- ja rahoitusmalli ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoululaitoksen uudistukseen liittyen. Tavoitteena on, että uusi malli olisi valmis vuoden 2014 loppuun mennessä.

<i>50. Metsähallituksen eräät julkiset hallinto-</i>	2012 II lisätalousarvio	78 000
<i>tehtävät (siirtomääräraha 3 v)</i>	2012 talousarvio	5 731 000
Momentille myönnetään lisäystä 78 000 eu-	2011 tilinpäätös	5 815 000
roa.	2010 tilinpäätös	6 234 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri

01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 807 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 160 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 353 000 euroa julkisen hallinnon atk-meno-säästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	807 000
2012 talousarvio	53 127 000
2011 tilinpäätös	54 586 000
2010 tilinpäätös	55 970 000

02. Geodeettisen laitoksen toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 101 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää vuonna 2008 perustetun Energia- ja ympäristöalan strategisen huippuosaamisen keskittymän osakkeiden merkintään enintään 44 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

Toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi Geodeettinen laitos valmistelee liittymistä Energia- ja ympäristöalan strategisen huippuosaamisen keskittymään (CLEEN Oy). Määräraha on tarkoitus käyttää CLEEN Oy:n osakkeiden merkintään enintään 44 000 euroa. Yhtiön toimialana on ohjata, koordinoita ja rahoittaa innovaatio- ja tutkimustoimintaa. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

30.70

71

2012 II lisätalousarvio	101 000
2012 talousarvio	5 423 000
2011 tilinpäätös	3 785 000
2010 tilinpäätös	3 703 000

Pääluokka 31 LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 240 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös vastikkeettomien menojen maksamiseen kansainvälisille yhteisöille.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 250 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 10 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu tarpeesta maksaa vastikkeettomia menoja kansainvälisille yhteisöille.

2012 II lisätalousarvio	240 000
2012 talousarvio	20 428 000
2011 tilinpäätös	23 827 000
2010 tilinpäätös	22 882 000

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 065 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 729 000 euroa ehdotetuista uusista määrärahamuutoksista ja 2 404 000 euroa vuoden 2012 ensimmäiseen lisätalousarvioon sisältyneistä verottomana budjetoiduista määrärahalisäyksistä johtuen sekä vähennyksenä 68 000 euroa momentille 32.50.63 kohdistuvan siirron vuoksi.

2012 II lisätalousarvio	5 065 000
2012 talousarvio	386 600 000
2011 tilinpäätös	333 986 053
2010 tilinpäätös	360 094 264

10. Liikenneverkko

01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 985 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 026 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 41 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	985 000
2012 talousarvio	86 934 000
2011 tilinpäätös	83 740 000
2010 tilinpäätös	91 868 000

20. *Perusväylänpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 205 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 7 500 000 euroa kantatie 56 Jämsä—Mänttä parantamiseen.

Kantatie 56 Jämsä—Mänttä tieosuus on kapea ja mutkainen. Raskasta liikennettä on suhteellisen paljon johtuen siitä, että tieosuus on alueen paperiteollisuuden kuljetuksille tärkeä yhteys. Henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia tieosuudella on tapahtunut muuhun kantatieverkkoon verrattuna kaksi kertaa keskimääräistä enemmän. Kantatie on tarkoitus leventää, parantaa linjausta, liittymiä ja siltoja ja rakentaa Mäntän puoleiseen päähän kevyen liikenteen väylää. Parantamistoimenpiteiden kustannusarvio on 7 500 000 euroa.

Lisäksi määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 295 000 euroa siirtoma momentille 32.50.63 Kainuun maakunnan osuutena eduskunnan vuoden 2012 talousarvioon liikenneturvallisuushankkeille osoittamasta määrärahasta.

2012 II lisätalousarvio	7 205 000
2012 I lisätalousarvio	12 000 000
2012 talousarvio	933 060 000
2011 tilinpäätös	923 956 000
2010 tilinpäätös	912 052 000

34. *Valtionavustus länsimetron suunnitteluun* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 133 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Helsingin ja Espoon kaupungeille länsimetron suunnitteluun kuitenkin siten, että valtion osuus on enintään 30 % suunnittelukustannuksista pl. arvonlisäveromenot.

Selvitysosa: Valtion talousarviossa on myönnetty vuosina 2007—2009 valtionavustusta länsimetron suunnittelukustannuksiin 30 % kustannuksista (pl. alv), kuitenkin enintään 15 milj. euroa. Maksetut valtion avustukset vuoden 2011 loppuun mennessä ovat olleet yhteensä 10,8 milj. euroa. Suunnittelun loppuunsaattaminen tulee vielä maksamaan n. 12 milj. euroa, josta valtion osuus on 4 133 000 euroa.

Määrärahan tarve aiheutuu vuoden 2010 tilinpäätöksessä peruuntuneen määrärahan 4 133 000 euroa uudelleen budjetoinnista.

2012 II lisätalousarvio	4 133 000
-------------------------	-----------

41. *Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 340 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtionavustuksen maksamiseen Vaasan lentoaseman lentorahtiasematason rakentamiseen lentorahtiasematason omistavalle yhtiölle Kiinteistö Oy Cargo Apron Vaasa.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa on tarkoitus käyttää Vaasan lentoaseman lentorahtiasematason rakentamiseen. Vaasan lentoaseman kehittämisen kokonaiskustannukset ovat yhteensä 14 700 000 euroa, josta lentorahtiasematason kehittämisen kustannukset ovat yhteensä 3 300 000 euroa. Valtion osuus lentorahtiasematason kustannuksista on 40 %, Finavia Oyj:n 4 % ja seudun kunnat vastaavat loppuosasta. Kiinteistö Oy Cargo Apron Vaasan omistavat Finavia Oyj (19 %) ja Vaasan kaupunki (81 %).

Lisämäärärahasta 340 000 euroa on siirtoa momentilta 32.30.64.

2012 II lisätalousarvio	1 340 000
2012 talousarvio	1 000 000
2011 tilinpäätös	2 700 000
2010 tilinpäätös	2 000 000

50. *Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksuperusteisesti.

Selvitysosa: Momentin perustelujen muutos aiheutuu tarpeesta yhdenmukaistaa momentilta myönnettävien valtionavustusten myöntämis- ja kirjauskäytännöt sekä momentin määrärahan käyttöperustelut.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	13 000 000
2011 tilinpäätös	23 000 000
2010 tilinpäätös	23 000 000

76. *Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 100 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös maanteitä ja rautateitä varten tarvittavien alueiden sekä tilusjärjestelyihin käytettävien vaihtomaiden hankkimiseen ja korvaamiseen ennen tietä ratasuunnitelman hyväksymistä.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tiehankkeiden E18 Haminan ohikulkutie ja E18 Koskenkylä—Kotka sekä Kehärata-hankkeen edellyttämistä maa-alueiden hankinnoista.

Momentin perustelujen täydentämisellä mahdollistetaan vaihtomaiden hankkiminen tilusjärjestelyitä varten. Tilusjärjestelyjen avulla voidaan tehokkaasti edistää kiinteistöjärjestelmän toimivuutta sekä liikenneturvallisuutta vähentämällä maantieliittymien ja rautateiden taseasteysten tarvetta.

2012 II lisätalousarvio	7 100 000
2012 talousarvio	35 000 000
2011 tilinpäätös	40 483 732
2010 tilinpäätös	38 283 875

77. *Väyläverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 947 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentilta voidaan maksaa vuoden 2008 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetyn vt 4 Lusi—Vaajakoski -hankkeen enintään 95,5 milj. euron sopimusvaltuuden ylittämisestä 4 040 000 eurolla aiheutuneet menot.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Liikennevirasto saa tehdä sopimuksia

1) Kehärata-hankkeen toteuttamiseksi vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa myönnetyn enintään 389,0 milj. euron sijasta enintään 439,0 milj. euron määrästä

2) hankkeen vt 6 Joensuun kohta toteuttamiseksi vuoden 2009 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetyn enintään 35,0 milj. euron sijasta enintään 47,1 milj. euron määrästä.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu momentille 12.31.10 tuloutetun EU:n myöntämän TEN-tuen osoittamisesta väyläverkon kehittämiseen. Kehäratahankkeen 1 871 000 euron vuoden 2012 TEN-tuen alkiosa ja vuoden 2011 TEN-tuen loppuosasta 781 000 euroa on tuloutettu momentille 12.31.10 jo vuoden 2012 talousarviossa ja 4 295 000 euroa vastaa tässä lisätalousarviossa momentille 12.31.10 tuloutettua EU:n myöntämää TEN-tukea. Lisämäärärahan tarve on yhteensä 6 947 000 euroa ja se käytetään uusien kehittämishankkeiden suunnitteluun.

Vt 4 Lusi—Vaajakoski -hankkeessa sopimuksia on tehty vuoden 2011 aikana yli käytettävissä olevan valtuuden. Näistä sopimuksista aiheutuu vielä menoja vuonna 2012. Lisärahoitustarve 4,04 milj. euroa aiheutuu jo tilatuista viimeistelyvaiheen päällystystöistä ja pääsopimuksen pienehköistä lisätöistä.

Kehärata-hankkeen valtuutta tarkistetaan 389 milj. eurosta 439 milj. euroon. Valtuuden tarkistus aiheutuu maaperästä löytyneestä glykolista. Kehärata-hankkeelle on vuoden 2009 toisessa lisätalousarviossa myönnetty enintään 389 milj. euron sopimusvaltuus momentille

31.10.78. Hankkeen toteuttamisen aikana paljastuneen lentoaseman mikrobikasvuston aiheuttamat lisäkustannukset on arvioitu 50 milj. euroksi, josta Finavian osuus on 22,5 milj. euroa. Finavian osuus on budjetoitu momentille 12.31.10. Lentokenttäalueen maaperässä oleva glykoli ja sen hajoamistuotteet vaikuttavat haitallisesti tavallisiin tunnelirakenteisiin, josta syystä kohteeseen on tehtävä lentoterminaalin itäpuolelle noin 800 m matkalle kaksoisrakennetunneli, joka suojataan haitallisilta aineilta. Aineet kerätään paineistetussa, huollettavassa tilassa ja vedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Lisäksi lentoterminaalin länsipuolelta on löydetty lyhyitä riskikohteita. Niiden selvitykset, suunnittelu ja varautumiset tunnelin lisälouhintaan sisältyvät 50 milj. euron lisäkus-

tannusarvioon, mutta mahdolliset suojarakenteet ja käytönaikaiset ylläpitokustannukset (pumppaus ja erikoisrakenteiden huolto) eivät sisälly. Tästä voi aiheutua myöhemmin lisätarpeita.

Kehäradan tarkistettu kokonaiskustannusarvio on 675 milj. euroa. Siitä valtion osuus on 439 milj. euroa. Lisäksi Finavian toteuttaa lentokentän rautatieaseman 30 milj. euroa omana hankkeenaan ja omalla rahoituksella. Vantaan kaupungin osuus hankkeen kokonaiskustannuksista on 206 milj. euroa.

2012 II lisätalousarvio	6 947 000
2012 talousarvio	444 653 000
2011 tilinpäätös	66 700 000

20. Liikenteen viranomaispalvelut

01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 195 000 euroa.

Selvityssosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 211 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

16 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosääntön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	195 000
2012 talousarvio	40 307 000
2011 tilinpäätös	35 420 000
2010 tilinpäätös	33 539 000

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 140 000 euroa.

Selvityssosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lästimaksujen tulokertymän kasvusta budjetoitua suuremmaksi vuonna 2011. Lästimaksuina jaettavat varat määräytyvät edellisen vuoden momentille 11.19.02 kertyneiden tulojen mukaisesti. Vuonna 2011 momentille kertyi tuloja 939 370 euroa.

2012 II lisätalousarvio	140 000
2012 talousarvio	800 000
2011 tilinpäätös	848 003
2010 tilinpäätös	786 500

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 13 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksuperusteisena.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kulusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu lisäyksenä huomioon 15 000 euroa momentille 12.31.99 tuloutettua EU:n myöntämää tutkimus- ja kehittämismäärärahaa vastaavasti osoitettavaksi joukkoliikenteen tutkimushankkeisiin sekä vähennyksenä 28 000 euroa siirtona momentille 32.50.63 Kainuun maakunnan osuutena eduskunnan vuoden 2012 talousarvioon alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin sekä hintavelvoitteisiin osoittamasta määrärahasta.

Momentin perustelujen täydennys aiheutuu tarpeesta yhdenmukaistaa momentin myöntämis- ja kirjauskäytännöt sekä määrärahan käyttöperustelut.

2012 II lisätalousarvio	-13 000
2012 talousarvio	99 275 000
2011 tilinpäätös	98 024 902
2010 tilinpäätös	94 991 993

64. Saariston yhteisalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2011 kolmannessa lisätalousarviossa myönnetty enintään 34,8 milj. euron valtuus muutetaan enintään 68,9 milj. euroksi.

Selvitysosa: Valtuus on tarkoitettu viiden saariston reitin: Korppoon reitti, Paraisten reitti, Nauvon pohjoinen reitti, Rymättylän reitti ja Utön reitti, yhteisalusliikennepalvelujen ostoon.

Korppoon reittialueen sopimusaika on 2013—2020, Paraisten reittialueen sopimusaika on 2013—2015, Nauvon pohjoinen reittialueen sopimusaika on 2014—2018, Rymättylän reittialueen sopimusaika on 2014—2018 ja Utön reittialueen sopimusaika on 2014—2019.

Valtuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 1,8 milj. euroa vuonna 2013, 4,9 milj. euroa vuonna 2014, 6,2 milj. euroa vuonna 2015, 5,3 milj. euroa vuonna 2016 sekä yhteensä 15,9 milj. euroa vuosina 2017—2020.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	11 007 000
2011 tilinpäätös	9 367 000
2010 tilinpäätös	8 667 000

66. Yhteisalusliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Vuoden 2010 ensimmäisessä lisätalousarviossa ja vuoden 2011 talousarviossa myönnettyä enintään 52,6 milj. euron valtuutta 10-vuotisten kokonaispalvelusopimusten tekemiseksi saa käyttää vuonna 2012 siltä osin, kuin valtuutta ei ole vielä käytetty.

Selvitysosa: Valtuuden uudelleen budjetointi aiheutuu siitä, että vuonna 2011 tehdystä yhteisalusliikennepalvelujen hankintapäätöksestä valitettiin markkinaoikeuteen, joka kielsi solmimasta palvelusopimusta Kotka—Pyhtään ja Hiittisten reittialueille. Palvelusopimus on jouduttu kilpailuttamaan uudelleen. Uudesta kilpailuttamisesta johtuen sopimusaika siirtyy vuosista 2013—2022 vuosille 2014—2023, koska aluksia ei enää ehditä rakentaa vuoteen 2013 mennessä. Yhteisalusliikennöintipalveluista arvioidaan aiheutuvan menoja noin 5 260 000 euroa vuodessa vuosina 2014—2023.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2011 tilinpäätös	—
2010 tilinpäätös	—

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen

01. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Viestintäviraston myöntämän laajakaistatuen maksamisesta aiheutuvien hallinto- ja yleiskustannusten siirrosta momentilta 31.40.50.

2012 II lisätalousarvio	500 000
2012 talousarvio	8 845 000
2011 tilinpäätös	7 806 000
2010 tilinpäätös	7 495 000

50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 2009 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetty enintään 66 milj. euron valtuus muutetaan enintään 64 milj. euroksi.

Selvitysosa: Määrärahan vähennys 500 000 eurolla ja valtuuden vähennys 2 000 000 eurolla aiheutuu Viestintäviraston myöntämän laajakaistatuen maksamisesta aiheutuvien hallinto- ja yleiskustannusten siirrosta momentille 31.40.01.

2012 II lisätalousarvio	-500 000
2012 talousarvio	11 000 000
2011 tilinpäätös	9 800 000
2010 tilinpäätös	12 700 000

50. Tutkimus

01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 542 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 583 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

41 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	542 000
2012 talousarvio	42 600 000
2011 tilinpäätös	40 712 000
2010 tilinpäätös	41 363 000

Pääluokka 32 TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintameno-
not (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 008 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 858 000 euroa palkkausten tarkistusten johdosta ja 250 000 euroa, joka on tarkoitus käyttää äkillisten rakennemuutosten, mm. ICT-klusteriin liittyvien muutosten, hoitoon ja valtioneuvoston rakennepoliittisessa kannanotossa 22.3.2012 mainittuihin toimenpiteisiin tarvittavien selvitysten ja muiden ulkopuolisten asiantuntijapalveluiden hankkimiseen. Lisäksi määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 100 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästönä.

2012 II lisätalousarvio	1 008 000
2012 talousarvio	53 667 000
2011 tilinpäätös	52 201 000
2010 tilinpäätös	52 628 000

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintameno-
ten toimintameno- (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 491 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 6 591 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 100 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	6 491 000
2012 talousarvio	206 179 000
2011 tilinpäätös	210 563 000
2010 tilinpäätös	221 486 000

29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 29.40.50 ja liittyy yliopistojen arvonlisäverovelvollisuuteen koskien niitä Tekesin hankkeita, jotka ovat käynnistyneet ennen 1.1.2010 ja jatkuvat edelleen.

2012 II lisätalousarvio	-800 000
2012 talousarvio	78 192 000
2011 tilinpäätös	76 756 936
2010 tilinpäätös	73 926 850

20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen

01. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 533 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	533 000
2012 talousarvio	40 090 000
2011 tilinpäätös	41 256 000
2010 tilinpäätös	40 597 000

02. *Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 656 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 056 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 400 000 euroa julkisen hallinnon atk-meno-säästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	656 000
2012 talousarvio	93 327 000
2011 tilinpäätös	87 428 000
2010 tilinpäätös	85 936 000

03. *Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 285 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	285 000
2012 talousarvio	18 300 000
2011 tilinpäätös	17 385 000
2010 tilinpäätös	12 085 000

05. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 95 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	95 000
2012 talousarvio	5 858 000
2011 tilinpäätös	6 562 000
2010 tilinpäätös	5 965 000

06. *Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 358 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 458 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 100 000 euroa julkisen hallinnon atk-meno-säästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	358 000
2012 talousarvio	42 322 000
2011 tilinpäätös	47 967 000
2010 tilinpäätös	46 466 000

07. *Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 46 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	46 000
2012 talousarvio	10 315 000
2011 tilinpäätös	10 307 000
2010 tilinpäätös	9 793 000

44. *Valtionavustus yksittäisten yritysten hankevalmisteluun Venäjällä* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtionavustuksena yksittäisten yritysten Venäjällä toteuttamaan hankevalmisteluun.

Valtionavustuksen osuus voi olla enintään 50 % valtionavustukseen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustusta myönnetään pääsääntöisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Avustus on Euroopan unionin määrittelemää de minimis -tukea.

2) hallinnointimenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Määräraha on siirtoa momentilta 32.20.45.

Valtionavustuksella toteutetaan hankevalmisteluun liittyviä hankeselvityksiä, toteutettavuustutkimuksia sekä liiketoimintasuunnitelmia. Määrärahaa voidaan käyttää myös korvauksena hankevalmistelun koordinointiin, hankkeitten valmisteluun, arviointiin ja hallin-

toon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin.

2012 II lisätalousarvio	1 000 000
-------------------------	-----------

45. *Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu pk-yritysten Venäjälle suuntautuvaa etabloitumista koskevan määrärahan siirrosta momentille 32.20.44.

2012 II lisätalousarvio	-1 000 000
2012 talousarvio	6 000 000
2011 tilinpäätös	10 000 000
2010 tilinpäätös	10 000 000

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

01. *Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenu* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 067 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 3 206 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 139 000 euroa julkisen hallinnon atk-meno-säästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	3 067 000
2012 talousarvio	155 625 000
2011 tilinpäätös	164 102 000
2010 tilinpäätös	166 893 000

44. *Alueellinen kuljetustuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on kertamenoa ja aiheutuu arvioitua suuremmasta haetun kuljetustuen määrästä.

2012 II lisätalousarvio	1 000 000
2012 talousarvio	5 000 000
2011 tilinpäätös	5 000 000
2010 tilinpäätös	5 000 000

48. *Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää:

1) julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain (1137/1996) sekä julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain (1543/2011) mukaisen korkotuen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös:

4) julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain (1543/2011) tarkoittamalle yhtiölle, Suomen Vientiluotto Oy:lle, maksettavan alijäämäkorvauksen suorittamiseen.

Selvitysosa: Julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain (1543/2011) nojalla Suomen Vientiluotto Oy voi tehdä korontasauksopimuksia enintään

5 000 milj. euron pääoma-arvosta. Lain nojalla yhtiö voi tehdä OECD-ehdoisia kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia luottoja koskevia rahoituspäätöksiä enintään 3 000 milj. euron pääoma-arvosta. Myöntämisvaltuuden käyttöästä laskettaessa otetaan lain mukaan huomioon myönnettyjen vienti- ja alusluottojen sekä tehtyjen korontasaussopimusten eräänymätön pääoma täysimääräisenä ja tarjousten pääoma-arvosta 30 prosenttia.

Momentin nimike on muutettu.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	15 800 000
2011 tilinpäätös	16 906 692
2010 tilinpäätös	19 291 221

51. Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 426 000 euroa.

Valtuus. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa julkisten työvoimapaalvelujen ja niitä täydentävien palvelujen hankinnasta aiheutua valtiolle Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintoja lukuun ottamatta menoja vuoden 2012 jälkeen enintään 101 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Nokia Oy:n Salon seudun irtisanomisten perusteella Euroopan Globalisaatiorahastosta haettavan rahoituksen vuoden 2012 maksuosuuksista ja vuodelle 2013 jatkuvien työllistämistoimien maksuosuuksista. Lisämäärärahasta arvioidaan käytettävän työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan 1 729 000 euroa, työllistämiseen starttiraha mukaan lukien 2 475 000 euroa ja julkisten työvoimapaalvelujen erityistoimiin 222 000 euroa.

Myöntämisvaltuuden lisäys 2 500 000 eurola aiheutuu työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan käytettävän määrärahan li-

säyksestä. Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 2 200 000 euroa vuonna 2013 ja 300 000 euroa vuonna 2014.

Suomi jättää irtisanomisten johdosta rahoitushakemuksen Euroopan Globalisaatiorahastolle. Rahoitussuunnitelma koskee vuosia 2012—2014. EU:n rahoitusosuus on puolet rahoitussuunnitelmasta. Saatavat tulot kirjataan momentille 12.32.99.

2012 II lisätalousarvio	4 426 000
2012 I lisätalousarvio	24 000 000
2012 talousarvio	485 437 000
2011 tilinpäätös	563 338 000
2010 tilinpäätös	538 081 215

64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 340 000 euroa.

Valtuus. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa Kainuun hallintokokeilualueutta lukuun ottamatta tehdä enintään 3 660 000 euron arvosta uusia sitoumuksia työllisyysperusteisiin investointeihin.

Selvitysosa: Määrärahan ja valtuuden vähennys 340 000 euroa on siirtoa momentille 31.10.41.

2012 II lisätalousarvio	-340 000
2012 talousarvio	15 956 000
2011 tilinpäätös	12 803 117
2010 tilinpäätös	21 166 697

80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 000 euroa.

Valtuus. Mikäli vuoden 2010 käytössä ollut lainavaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vielä vuonna 2012 niiden hankkeiden osalta, jotka on saatettu vireille 30.6.2011 mennessä ja joiden lainoja koskeva myöntämispäätös on tehty 31.12.2011 mennessä.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu jälleenrahoituslainojen arvioitua suuremmasta käytöstä.

Vuoden 2011 loppuun saakka käytössä olleeseen valtion varainhankintaan perustuvaan viennin rahoitukseen liittyvät lainat tuli myöntää 31.12.2011 mennessä. Eräitä näitä luottoja koskevat luottosopimukset voidaan kuitenkin solmia vasta vuoden 2012 puolella, mistä johdetaan ehdotetaan, että vuonna 2011 käyttämättä jääneen valtuuden määrästä, jonka arvioidaan

olevan 269 050 000 euroa, saa tehdä sopimuksia vuonna 2012, jos laina on myönnetty 31.12.2011 mennessä.

2012 II lisätalousarvio	400 000 000
2012 I lisätalousarvio	100 000 000
2012 talousarvio	400 000 000
2011 tilinpäätös	294 820 298
2010 tilinpäätös	4 143 520

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

01. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 98 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	98 000
2012 talousarvio	4 837 000
2011 tilinpäätös	4 860 000
2010 tilinpäätös	4 979 000

02. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 93 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	93 000
2012 talousarvio	6 162 000
2011 tilinpäätös	5 544 000
2010 tilinpäätös	5 620 000

04. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 54 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	54 000
2012 talousarvio	2 123 000
2011 tilinpäätös	2 113 000
2010 tilinpäätös	2 018 000

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

63. Kainuun kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 470 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan lisäyksestä on tarkoitus käyttää 1 500 000 euroa Taivaljärven hopeakaivoksen avaamiseen ja rikastamon rakentamiseen tarvittavia investointeja varten

Sotkamo Silver Oy:lle myönnettävään yrityksen kehittämisavustukseen, 579 000 euroa Talvivaaran kaivoksen tieyhteyksien parantamisesta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin, 28 000 euroa joukkoliikennepalvelujen rahoittamiseen siirtana momentilta 31.30.63, 295 000 euroa siirtana momentilta 31.10.20 Kainuun maakunnan osuutena eduskunnan vuoden

2012 talousarvioon liikenneturvallisuushankkeille osoittamasta määrärahasta ja 68 000 euroa siirtona momentilta 31.01.29 edelliseen liittyviin arvonlisäveromenoihin.

2012 II lisätalousarvio	2 470 000
2012 talousarvio	46 189 000
2011 tilinpäätös	56 216 000
2010 tilinpäätös	63 174 000

64. EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ja ENPI CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013 (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämismäärästä 17 060 000 euroa ja määrärahasta 23 939 000 euroa Kainuun maakuntaan.

Valtuus. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2012 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 400 995 000 eurolla.

Selvitysosa: Myöntämismäärän kasvu 78 000 000 eurolla aiheutuu ohjelmakauden 2007—2013 päättyneiltä hankkeilta

purkautuneiden ja vielä loppuohjelmakaudesta purkautuviksi arvioitujen myöntämismääränsien uudelleen budjetoinnista.

Purkautuneiden myöntämismääränsien uudelleen budjetoinnilla otetaan käyttöön peruuntuneista tai tehtyjä sitoumuksia arvioitua pienempinä toteutuneista rakennerahastohankkeista käyttämättä jääneet valtuudet. Toimenpiteellä varmistetaan ohjelmakauden 2007—2013 täysimääräinen toteutuminen.

Myöntämismäärän lisäyksestä 41 000 000 euroa on EU:n rakennerahastojen rahoitusosuutta ja 37 000 000 euroa valtion rahoitusosuutta.

Myöntämismäärän lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 24 000 000 euroa vuonna 2013, 35 200 000 euroa vuonna 2014 ja 18 800 000 euroa vuonna 2015.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	526 395 000
2011 tilinpäätös	474 660 446
2010 tilinpäätös	371 667 919

60. Energiapolitiikka

01. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 41 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	41 000
2012 talousarvio	2 284 000
2011 tilinpäätös	1 998 000
2010 tilinpäätös	1 450 000

28. Materiaalitehokkuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös materiaali-

tehokkuutta edistävän kokeilutoiminnan yhteydessä suoritettaviin avustusluonteisiin vähämerkityksisiin kustannusosuuksiin materiaalikatselmuskokeiluista yrityksille.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Kestäviin tuotantotapoihin siirtymisen työkalujen kehittämisessä on tärkeää saada toteutettua käytännön kokeiluja yrityksissä tapahtuvan materiaalien käytön tehostamisesta uuden, myös kilpailukykyä edistävän, katselmuskonseptin käyttöönoton tulokellisuuden osoittamiseksi.

Avustusluonteisiin kustannusosuuksiin määrärahaa käytetään enintään 130 000 euroa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	500 000
2011 tilinpäätös	700 000
2010 tilinpäätös	500 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

<p><i>01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 649 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.</p> <p>2012 II lisätalousarvio 649 000</p> <p>2012 talousarvio 39 613 000</p> <p>2011 tilinpäätös 39 730 000</p> <p>2010 tilinpäätös 37 266 000</p> <p><i>02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 38 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.</p> <p>2012 II lisätalousarvio 38 000</p> <p>2012 talousarvio 2 327 000</p> <p>2011 tilinpäätös 2 171 000</p> <p>2010 tilinpäätös 2 131 000</p> <p><i>03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 75 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.</p>	<p>2012 II lisätalousarvio 75 000</p> <p>2012 talousarvio 5 162 000</p> <p>2011 tilinpäätös 4 528 000</p> <p>2010 tilinpäätös 5 204 000</p> <p><i>05. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös lastensuojeluyksiköiden oppilaille tarkoitetun kuukausirahan ja heidän vanhemmilleen tarkoitetun ateriakorvauksen maksamiseen.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.</p> <p>2012 II lisätalousarvio —</p> <p>2012 talousarvio 548 000</p> <p>2011 tilinpäätös 187 015</p> <p>2010 tilinpäätös 464 000</p> <p><i>21. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha</i> (siirtomääräraha 2 v)</p> <p>Momentilta vähennetään 277 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu julkisen hallinnon atk-menosäästöstä.</p> <p>2012 II lisätalousarvio -277 000</p> <p>2012 talousarvio 703 000</p>
---	--

25. *Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 6 230 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 22 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen vuodessa enintään hankekauden loppuun saakka.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmien ylläpidosta Kansaneläkelaitokselle maksettavan määrärahan siirrosta momentille 33.10.28.

2012 II lisätalousarvio	-6 230 000
2012 talousarvio	16 700 000
2011 tilinpäätös	16 400 000

29. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös lähialueyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	20 000 000
2011 tilinpäätös	18 688 203
2010 tilinpäätös	19 667 375

02. Valvonta

03. *Säteilyturvakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 212 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	212 000
2012 talousarvio	13 748 000
2011 tilinpäätös	14 339 000
2010 tilinpäätös	13 791 000

05. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 352 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 186 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuk-

sista ja 166 000 euroa ns. valelääkäratapaukseen liittyvän selvitysprojektin kustannuksista.

2012 II lisätalousarvio	352 000
2012 talousarvio	13 991 000
2011 tilinpäätös	14 884 000
2010 tilinpäätös	14 655 000

06. *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 48 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	48 000
2012 talousarvio	4 099 000
2011 tilinpäätös	4 100 000
2010 tilinpäätös	4 020 000

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. *Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 771 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 1 071 000 euroa aiheutuu palkkausten tarkistuksista ja 700 000 euroa siirrosta momentilta 33.70.22 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttamien tartuntatautien ehkäisyyn, vähentämiseen ja seurantaan kohdistuvien hankkeiden rahoittamiseen.

2012 II lisätalousarvio	1 771 000
2012 talousarvio	68 025 000
2011 tilinpäätös	68 613 000
2010 tilinpäätös	64 977 000

50. *Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista, joita kompensoitaisiin lähes täysimääräisesti.

2012 II lisätalousarvio	500 000
2012 talousarvio	36 869 000
2011 tilinpäätös	37 628 000
2010 tilinpäätös	37 268 000

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut

28. *Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston toimintakulut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 230 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmien ylläpidosta Kansaneläkelaitokselle makset-

tavan määrärahan siirrosta momentilta 33.01.25.

2012 II lisätalousarvio	6 230 000
2012 talousarvio	148 770 000
2011 tilinpäätös	137 400 000
2010 tilinpäätös	131 600 000

20. Työttömyysturva

51. *Valtionosuus peruspäivärahasta* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtioiden välisten kustannusten korvaamiseen kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta toiseen EU-jäsenvaltioon tilanteessa, jossa henkilö ei täytä kansallisen lainsäädännön työttömyysetuuksien edellytyksiä.

Selvitysosa: Valtioiden välinen työttömyysturvakustannusten korvaaminen tilanteessa, jossa henkilö ei täytä kansallisen lainsäädännön työttömyysetuuksien edellytyksiä lisää määrärahan tarvetta arviolta 550 000 euroa vuonna 2012. Momentin määrärahan arvioidaan olevan riittävä ehdotettuun muutokseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	175 000 000
2011 tilinpäätös	129 926 000
2010 tilinpäätös	150 405 000

52. *Valtionosuus työmarkkinatuesta* (arvio-määräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että palkkatuen ja starttirahan perustuki budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	1 082 000 000
2011 tilinpäätös	909 777 680
2010 tilinpäätös	807 686 800

30. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen kansaneläkelain (568/2007) 21 §:n sekä takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) 5 §:n muuttamisesta. Kansaneläkelain asumisaikavaatimukseen tehtävä muutos vaikuttaa myös

sairaanhoidon kustannuksiin. Lakimuutos perustuu EU:n sosiaaliturva-asetuksen (883/2004) toimeenpanoon. Esitys lisää määrärahan tarvetta vuositasolla enintään 300 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	300 000
2012 talousarvio	1 345 300 000
2011 tilinpäätös	1 220 176 624
2010 tilinpäätös	1 232 946 117

40. Eläkkeet

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen kansaneläkelain (568/2007) 21 §:n sekä takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) 5 §:n muuttamisesta. Esitys muuttaa kansaneläk-

keen asumisaikavaatimuksen ehtoja ja lisää maksettavia kansaneläkkeitä. Lakimuutos perustuu EU:n sosiaaliturva-asetuksen (883/2004) toimeenpanoon. Esitys lisää määrärahan tarvetta 500 000 euroa.

2012 II lisätalousarvio	500 000
2012 talousarvio	3 665 700 000
2011 tilinpäätös	3 538 509 197
2010 tilinpäätös	3 326 867 781

50. Veteraanien tukeminen

52. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös sairas- ja veljeskotien tulevaisuuteen varautumisen tukemiseen liittyvien hankkeiden loppuun saattamiseen yhteistyössä Valtiokonttorin ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	65 207 000
2011 tilinpäätös	65 207 000
2010 tilinpäätös	65 207 000

56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kuntoutettavien kotiin vietävien palvelujen maksamiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	30 588 000
2011 tilinpäätös	30 588 000
2010 tilinpäätös	34 088 000

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

01. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 715 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2012 II lisätalousarvio	715 000
2012 talousarvio	27 005 000
2011 tilinpäätös	26 007 000
2010 tilinpäätös	21 721 000

22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 700 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrostamomentille 33.03.04 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttamien tartuntatautien ehkäisyyn, vähentämiseen ja seurantaan kohdistuvien hankkeiden rahoittamiseen.

2012 II lisätalousarvio	-700 000
2012 talousarvio	1 360 000
2011 tilinpäätös	1 560 000
2010 tilinpäätös	1 360 000

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 391 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 409 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 18 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	391 000
2012 talousarvio	34 263 000
2011 tilinpäätös	35 828 000
2010 tilinpäätös	36 146 000

04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 503 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 540 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 37 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	503 000
2012 talousarvio	30 603 000
2011 tilinpäätös	31 035 000
2010 tilinpäätös	32 007 999

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 357 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 378 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä 21 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosäästön johdosta.

2012 II lisätalousarvio	357 000
2012 I lisätalousarvio	3 700 000
2012 talousarvio	27 832 000
2011 tilinpäätös	26 104 000
2010 tilinpäätös	28 456 000

61. Ympäristönsuojelun edistäminen
(siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavien, hankkeista aiheutuvien henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen muutoksella mahdollistetaan määrärahan käyttö myös hankkeiden sellaisiin menoihin, jotka aiheutuvat toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella palkatun henkilöstön palkkausmenoista ja muista hankkeisiin liittyvistä kulutusmenosta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa eikä muutosta henkilötyövuosiin.

2012 II lisätalousarvio	—
2012 talousarvio	11 750 000
2011 tilinpäätös	2 000 000
2010 tilinpäätös	2 000 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

4 000 euroa julkisen hallinnon atk-menosääntön johdosta.

Momentille myönnetään lisäystä 79 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 83 000 euroa palkkausten tarkistusten ja vähennyksenä

2012 II lisätalousarvio	79 000
2012 talousarvio	4 521 000
2011 tilinpäätös	4 693 000
2010 tilinpäätös	4 775 000

Pääluokka 36 VALTIONVELAN KOROT

01. Valtionvelan korko

90. Valtionvelan korko (arviomääräraha) 1,0 % lyhyttä korkoa alle kolmen vuoden korkojaksoille ja 2,2 % pitkää korkoa yli kolmen vuoden korkojaksoille.
Momentilta vähennetään 217 000 000 euroa.

Selvitysosa: Korkomenoarviota on tarkistettu toteutuneiden korkomenojen, toteutuneen lainanoton sekä toteutuneen korkotasojen kehityksen mukaisesti. Alenemaan on vaikuttanut ennen muuta euroalueen korkotasojen voimakas lasku. Laskentaoletuksena on käytetty laskentahetken markkinakorkotasoa eli

2012 II lisätalousarvio	-217 000 000
2012 talousarvio	2 146 000 000
2011 tilinpäätös	1 874 285 704
2010 tilinpäätös	1 866 617 328